

Sayıştay Başkanlığı
2002 YILI
FAALİYET RAPORU

Kasım 2002

Sayıştay Başkanlığı
2002 YILI
FAALİYET RAPORU

Kasım 2002

TC SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 BALGAT / ANKARA
Tıf: 295 30 00
Fx: 295 40 80
e-mail: sayistay@ sayistay.gov.tr
www.sayistay.gov.tr

İÇİNDEKİLER

Sunuş	5
--------------	---

Sayıştay Hakkında Genel Bilgiler

Örgüt Şeması	9
Anayasal ve Yasal Çerçeve	10
Ana Hatlarıyla Görevler	10
Yetkiler	11
Denetimin Kapsamı	11
İnsan Kaynakları	14
Parasal Büyüklükler	16

2002 Yılı Faaliyetleri

Denetim Faaliyetleri	21
Yargılama Faaliyetleri	27
Türkiye Büyük Millet Meclisine Sunulan Raporlar	30
Dünya Sayıştayları ve Bunların Organizasyonlarıyla Bilgi ve Deneyim Paylaşımı	35
Yayın Faaliyetleri	40
Eğitim Faaliyetleri	42
Kurumumuzdaki Bilimsel ve Mesleki Toplantılar	48
Kütüphane Hizmetlerinin Geliştirilmesi	49
Yeni Hizmet Binası	50
Bilişim Sisteminin Geliştirilmesi	51
Sayıştay Web Sitesi	52

Stratejik Planlama Faaliyetleri

Stratejik Planlama	57
Strateji Bildirimi	57
Yıllık Eylem Planları	60

Avrupa Birliğine Geçiş Sürecinde Sayıştay

Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Programda Yer Alan Taahhütler 63

Sayıştayın Avrupa Birliğine Katılım Sürecine Yönelik Planları ve Çalışmaları 64

Kamu Mali Yönetiminin Yeniden Yapılandırılma Çalışmaları

Kamu Mali Yönetiminin Yeniden Yapılandırılma Çalışmaları ve Sayıştay 69

Kamu Mali Yönetim ve Mali Kontrol Kanunu Tasarısı Hakkındaki Sayıştay Görüşü 71

Ek

Tablolar ve Grafikler İndeksi 73

SUNUŞ

Bu Rapor'da Kurumumuzun geçen bir yıllık zaman dilimi içinde gerçekleştirdiği faaliyetler hakkında ana hatlarıyla bilgi sunulmaktadır.

Sayıştayımız, hem yüksek denetim hem de yüksek yargı organı olarak hukuk devletinin temel taşlarından biridir. Sayıştay, TBMM adına yapmış olduğu denetleme görevinin yanı sıra Anayasa sistemine göre yargı yetkisiyle de donatılmış bir bağımsız kuruluş niteliğini taşımaktadır. Bağımsızlık kavramı yasama organından, yürütme organından ve denetlenen kuruluşlardan bağımsızlık gibi unsurlar içermekte ve Sayıştay açısından hayati önem arzetmektedir. Nitekim INTOSAI'in (Uluslararası Sayıştaylar Organizasyonu) yayımlamış olduğu Denetim Standartlarında bu hususa özel önem atfedilmektedir.

Öte yandan günümüzde kamu idarelerinin gündemine giren hesapverme sorumluluğu ve şeffaflık kavramları, parlamenter denetimin eksiksiz gerçekleştirilebilmesi bakımından Sayıştaylara yeni ve önemli görevler yüklemektedir. Sayıştayımız bu yeni görevler çerçevesinde, kendi faaliyet raporlarını, kamu mali yönetimimizde hesapverme sorumluluğunun yerleştirilmesi ve geliştirilmesine katkıda bulunmanın bir aracı olarak görmekte ve bu alanda nc rol üstlenmeye çalışmaktadır. Nitekim, önümüzdeki yıl TBMM'nin gündeminde bulunacak olan Kamu Mali Yönetim ve Mali Kontrol Kanunu Tasarısı kamu kurum ve kuruluşlarımıza stratejik planlar, faaliyet raporları ve kurumsal performans raporları hazırlama görevi

vermeyi hedeflemektedir. Hiç kuşkusuz bu raporların kurumsal hesapverme sorumluluğunun geliştirilmesi bağlamında kamu mali yönetimimiz üzerinde önemli etkileri olacaktır.

Bu düşüncelerle, kurumsal performansımızın artırılması amacıyla yapılacak katkıları ve uyarıları şükranla karşılayacağımızı belirtir, en derin saygılarımı sunarım.

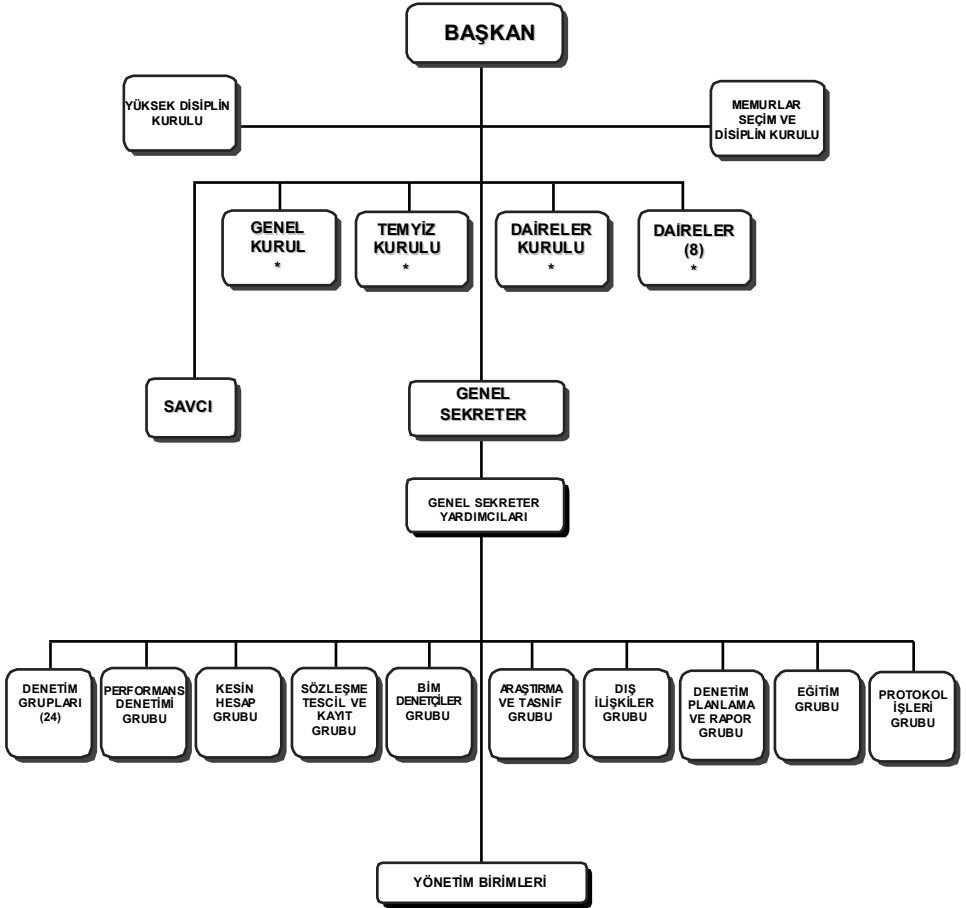
Mehmet DAMAR
Sayıştay Başkanı

Sayıştay Hakında

GENEL BİLGİLER

ÖRGÜT ŞEMASI

*Genel Kurul, Temiz Kurulu, Daireler Kurulu ve Dairelere bağlı olarak çalışan Raportörler örgüt yapısına dahildir.

ANAYASAL VE YASAL ÇERÇEVE

Sayıştayın kuruluşu ve görevleri Anayasamızın 160'ıncı ve 164'üncü maddelerinde yer almıştır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ile Başkan ve üyelerinin teminatları 21.02.1967 tarih ve 832 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerinde düzenlenmiştir.

ANA HATLARIYLA GÖREVLER

Anayasamız Sayıştaya;

- Genel ve katma bütçeli dairelerin gelir, gider ve mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek,
- Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak,
- Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmak,
- Türkiye Büyük Millet Meclisine kesinhesap kanun tasarıları hakkında uygunluk bildirimini sunmak,

görevlerini vermiştir.

YETKİLER

Sayıştay, yasalarla kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında:

- Bakanlık, kurul ve kurumlarla, idare amirlikleriyle, sayman ve diğer sorumlularla doğrudan yazışmaya,
  - Gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları vasıtasıyla görmeye veya dilediği yere getirtmeye,
  - Sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırma, bakanlık, daire ve kurumlardan temsilci istemeye,
- yetkili kılınmıştır.

Ayrıca Sayıştay, denetimine giren işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, Devlet, özel idare, belediye ve sair bütün resmi kurum ve kurullarla diğer gerçek ve tüzel kişilerden (Bankalar dahil) isteyebilir.

Bunlara ilaveten Sayıştaya, denetimine giren daire ve kurumların işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri ve hizmetleri görevlendireceği mensupları veya bilirkişiler vasıtasıyla “yerinde” ve “işlem ve olayın her safhasında” inceleme yetkisi de verilmiştir.

DENETİMİN KAPSAMI

Anayasanın 160. maddesi gereğince Genel ve Katma Bütçeli Dairelerin gelir, gider ve malları Sayıştayın denetiminin kapsamındadır.

Başta 832 sayılı Sayıştay Kanunu olmak üzere çeşitli yasal düzenlemelerle kanunlar ile Sayıştayın denetimine tabi kurum ve kuruluşlar belirlenmiştir.

Tablo 1: Sayıştay Denetimine Tabi Kurum ve Kuruluşlar

Genel Bütçeli Kuruluşlar	Anayasa Mahkemesi, Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Danıştay, Yargıtay, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı
Katma Bütçeli Kuruluşlar	Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esingeme Genel Müdürlüğü, Telsiz Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğretim Kurulu, Devlet Üniversiteleri Yüksek Teknoloji Enstitüleri
Döner Sermayeli Kuruluşlar	Genel ve Katma Bütçeli Kuruluşlara Bağlı Döner Sermayeler
Belediyeler	Büyükşehir, il, ilçe ve bucak belediyeleri (Belediyelerin iştirakleri, şirketleri ve kanunla kurulan teşekkülleri ile belediye birlikleri denetim kapsamı dışındadır)
İl Özel İdareleri	(İl özel idarelerinin kurdukları şirketler ve birlikler denetim kapsamı dışındadır)
Özel Bütçe Rejimi Olan Kuruluşlar	Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu Başkanlığı, Türk Dil Kurumu Başkanlığı, Başbakanlık Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Maliye Bakanlığı Kefalet Sandığı, Vakıflar Kefalet Sandığı
Özerk Kuruluşlar	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı(*)

(*) Özelleştirme İdaresinin özelleştirme işlemleri Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'na denetlenmektedir.

Sayıştay denetimi dışında kalan kamu kurum ve kuruluşları ise aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

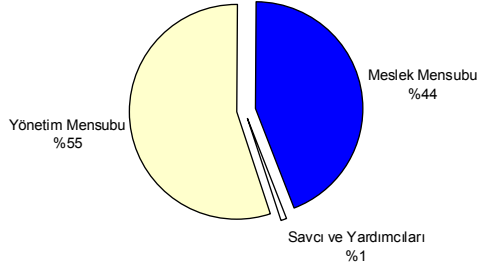
Tablo 2: Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Kurum ve Kuruluşlar

✓ Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Denetimine Tabi Kurum ve Kuruluşlar	
233 sayılı KHK Gereği Denetlenen KİT'ler	İktisadi Devlet Teşekkülleri (Anonim Şirketler Hariç) Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Devlet Malzeme Ofisi, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Türkiye Kömür İşletmeleri, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Toprak Mahsulleri Ofisi A.Ş., Türkiye Petrolleri A.O., Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş., Türkiye Elektrik İletişim A.Ş., Elektrik Üretim A.Ş., Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş., Sümer Halıcılık ve El Sanatları Sanayi A.Ş., Eti Holding A.Ş. (Madencilik), Boru Hatları ve Petrol Taş. A.Ş. (Özelleştirme Kapsamında) , Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., Tütün ve Tütün Mamulleri Tuz ve Alkol İşletmesi Gen. Müd. Kamu İktisadi Kuruluşları Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Posta İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri
Özel Kanunlarınca YDK Denetimine Tabi Olan Kurumlar	Atatürk Orman Çiftliği, Küçük ve Orta Ölçekli San. Gel. ve Des. İd. Bşk., Türk Patent Enstitüsü, Milli Piyango İdaresi Gen. Müd., Ekonomik Kültürel Eğitim ve Teknik İşbirliği Bşk., GAP Bölge Kalkınma İd. Bşk., Milli Produktivite Merkezi, Toplu Konut İd. Bşk., Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türkiye İş Kurumu, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi, Özelleştirme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Day. Tes. Fonu, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Ekici Tütünleri Satış Piyasalarının Desteklenmesi İşleri, İssizlik Sigorta Fonu, Özelleştirme İdaresi (özelleştirme çalışmaları)
TBMM adına KİT Komisyonu Kararı ile Denetimi YDK'ca Verilen Kurumlar	Maden Tetkik Arama Enstitüsü, Elektrik İşleri Etüd İdaresi, İller Bankası, Pereja İleri Kimya San. A.Ş., Acıpayam Selüloz San. ve Tic. A.Ş., Arıcak Tur. Tic. A.Ş., Betonsan Konut San. A.Ş., Damızlık İnek ve Süt Ürünleri A.Ş., Kalkınma Holding A.Ş., İst. Tic. Fin. A.Ş., Uşak Seramik San. A.Ş., Kalkınma Menkul Değ. A.Ş., Yasataş A.Ş., Meybuz A.Ş., Tüstaş Sın. Tes. A.Ş.
Sosyal Güvenlik Kuruluşları	Emekli Sandığı, SSK Başkanlığı, Bağ-Kur
4046 sayılı Kanun Gereğince YDK'ca Özelleştirme Programında Bulunan Kuruluşlar	İskenderun Demir Çelik A.Ş., Türkiye Zirai Donatım Kurumu A.Ş., Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş., Denizcilik İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş., Takım Tezgahları ve Sanayi ve Ticaret A.Ş., TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.), Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları, Eti Elektro Metalürji A.Ş., Eti Bakır A.Ş., Eti Krom A.Ş., Eti Gümüş A.Ş., Karadeniz Bakır İşletmeleri, Petkim (Petrokimya Holding A.Ş.), Sümer Holding A.Ş., THY A.O., Et ve Balık Ürünleri A.Ş., Türkiye Gemi Sanayi A.Ş., Turban Turizm A.Ş., Türkiye Gübre Sanayi A.Ş., Ataköy Otelcilik A.Ş., Tümosan A.Ş., Gerkonsan A.Ş., Ataköy Tur. Tes. ve Tic. A.Ş.
✓ Sayıştay ve Başbakanlık YDK Dışında Kalan ve Farklı Denetim Rejimleri Bulunan Kurumlar	
TBMM, Cumhurbaşkanı, Sayıştay, Başbakanlık YDK, Tanıtma Fonu, TÜBİTAK, Savunma San. Müsteşarlığı, Türk Akreditasyon Kurumu, MSB Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşl. Bşk., Türk Standartları Enstitüsü, Destekleme ve Fiy. İst. Fonu, Savunma San. Des. Fonu, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi ve Enstitüsü, Türkiye Futbol Federasyonu, Merkez Bankası, Tasarruf Mevduatı Sig. Fonu, Ereğli Demir Çelik Fabrikaları A.Ş., Eximbank A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş., İller Bankası Gen. Müd. ve İl Özel İdareleri ve belediyelerin sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsler	
✓ 4743 Sayılı Kanunun 7. Maddesi ile Özerk Kurumlara Getirilen Denetimi Rejimi (Anayasa Mahkemesinin 24.06.2002 tarihli kararıyla iptal edilmiştir)	
Rekabet Kurumu, Telekomünikasyon Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Radyo Televizyon Üst Kurulu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, Şeker Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Tütün, Tütün Mam. Ve Alk. İçk. Piy. Düz. Kurumu	

İNSAN KAYNAKLARI

Sayıştay'da 15 Ekim 2002 tarihi itibarıyla 1187 personel görev yapmaktadır. Bunlardan 525'i meslek mensubu, 652'si yönetim mensubu ve 10'u Savcı ve savcı yardımcılardır.

Mensuplarımızın kompozisyonu, yandaki grafikte yüzdeler itibarıyla gösterilmiştir.

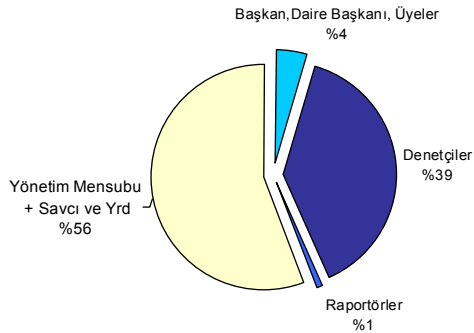

Grafik 1: Genel Olarak Mensupların Kompozisyonu

525 Meslek mensubumuzun 54'ü "Birinci Başkan, Daire Başkanı ve Üyelerden" 11'i "Raportörlerden" ve 460'ı "Uzman Denetçi, Başdenetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcılarından" oluşmaktadır.

Meslek mensuplarımızın tüm mensuplarımız içindeki kompozisyonu yandaki grafikte yüzdeler itibarıyla gösterilmiştir.

460 denetçinin 220'si Uzman Denetçi, 169'u Başdenetçi, 41'i Denetçi ve 30'u Denetçi Yardımcısı kadrosunda bulunmaktadır.

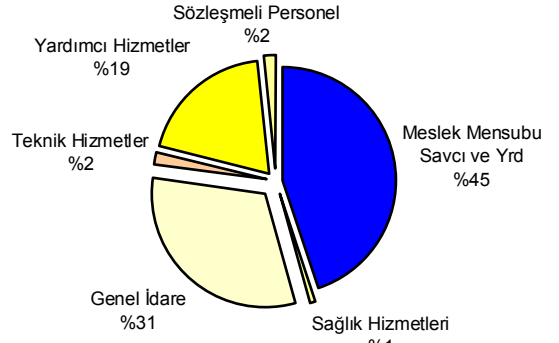

Grafik 2: Meslek Mensuplarının Kompozisyonu

Yönetim mensuplarımızdan 371'i Genel İdari Hizmetler Sınıfında, 10'u Sağlık Hizmetleri Sınıfında, 22'si Teknik Hizmetler Sınıfında, 230'u Yardımcı

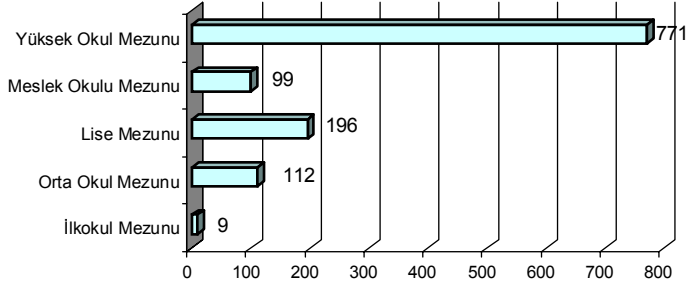
Hizmetler Sınıfında olup 19'u Sözleşmeli Personel statüsünde çalışmaktadır.

Yönetim mensuplarımızın tüm mensuplarımız içindeki kompozisyonu yandaki grafikte yüzdeler itibariyle gösterilmiştir.

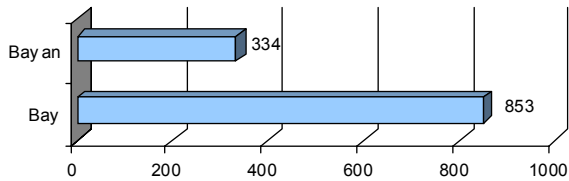
Grafik 3: Yönetim Mensuplarının Kompozisyonu

Mensuplarımızın öğrenim durumları ise aşağıdaki grafikte belirtilmektedir.

Grafik 4: Öğrenim Durumlarına Göre Mensuplar

Mensuplarımızın cinsiyetine göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

Grafik 5: Cinsiyete Göre Mensuplar

BÜTÇEDEKİ PARASAL BÜYÜKLÜKLER

Temel harcama kalemleri 2002 yılı bütçe rakamları ile 2003 yılı bütçe teklif rakamları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: 2002 Bütçesi, 2003 Bütçesi Teklifi

(Milyon TL)

Gider Türü	2002 Bütçe	2003 Bütçe Teklifi
Personel	24.983.000	31.228.750
Diğer Cari	12.250.700	15.313.375
Yatırımlar	2.500.000	3.115.000
Transferler	719.100	898.875
TOPLAM	40.452.800	50.556.000

2003 yılı bütçe teklifimizde yer alan ödenek talebimizin ödenek türleri itibarıyla dağılımı ise şu şekildedir.

Tablo 4: 2003 Yılı Bütçe Teklifi Ödenek Dağılımı

(Milyon TL)

Kod	Harcama Kalemi	2003 Bütçe Teklifi
100	Personel Giderleri	31.228.750
200	Yolluklar	2.791.420
300	Hizmet Alımları	7.168.000
400	Tüketim Malları ve Malzeme Alımları	3.155.955
500	Demirbaş Alımları	2.392.000
600	Makine, Teçhizat ve Taşıtlar Alımları	557.000
700	Yapı, Tesis ve Büyük Onarım Giderleri	2.319.000
800	Diğer Ödemeler	45.000
900	Transferler	898.875
	TOPLAM	50.556.000

2003 BÜTÇE YILINDAKİ YATIRIMLARIMIZ

Tablo 5: 2003 Bütçe Yılı Yatırımları

(Milyon TL)

		Talep edilen
101.02.2.002/600 610	Makine, Teçhizat ve Taşıtl Alımları	36.000
101.02.2.003/600 620	Güvenlik, Yangın Söndürme ve İhbar Sistemi Alımı	100.000
101.02.2.006/700 620	Sayıştay Arşivi Yapımı	2.000.000
101.02.2.007/700 710	Sayıştay Binası Yapımı	219.000
101.02.2.009/700 710	Lojmanların Bakım Onarım ve Dönüşüm Projesi	100.000
111.01.2.001/300 310	Sayıştay Denetimini Geliştirme Projesi	2.000
111.01.2.001/500 590	Sayıştay Denetimini Geliştirme Projesi	7.000
111.01.2.001/600 620	Sayıştay Denetimini Geliştirme Projesi Diğer Ödemeler	421.000
GENEL TOPLAM		3.115.000

2002 Yılı

FAALİYETLERİ

DENETİM FAALİYETLERİ

Saymanlık Hesaplarının İncelenmesi

Denetim süreci sayman hesaplarının denetçiler tarafından harcamadan sonra incelenmesiyle başlamaktadır. Halen denetim alanımıza giren ve değişik bütçe rejimlerine tabi kamu kurum ve kuruluşlarına ait toplam (aynıyat saymanlıkları hariç) 8.175 adet saymanlık bulunmaktadır.

8.175 Saymanlık hesabından; önemli ve öncelikli görülen **1.342** adedi 2002 yılı inceleme programına alınmış; bunlardan **1.139**'u merkezde, **203**'ü yerinde incelenmiştir.

Bütçe türlerine göre mevcut saymanlık sayısı ile bu yıl inceleme programına alınanlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 6: Denetim Kapsamına Giren ve Programa Alınan Saymanlıkların Türleri ve Sayıları

Denetim Kapsamındaki Saymanlıklar	Toplam Hesap Sayısı	2002 Yılında İnceleme Programına Alınan Hesaplar (*)			İncelenen Saymanlık / Toplam Say %
		Merkezde	Yerinde	Toplam	
Genel Bütçe	1449	315	58	373	26
Katma Bütçe	265	108	62	170	64
Döner Sermaye	2635	346	24	370	14
Fon Saymanlığı	500	163	3	166	33
Belediyeler	3219	135	38	173	5
Özel İdareler	81	52	18	70	86
Özel Bütçe	26	20	-	20	77
TOPLAM	8.175	1.139	203	1.342	16

(*) 13 Adet aynıyat saymanlığı ile kısmi incelemeye alınan 82 adet Dış Kaynaklı Proje Kredisi tabloya dahil değildir.

Saymanlık Hesaplarının Yıllık İnceleme Programına Alınması Sırasında Dikkate Alınan Kriterler

Saymanlık Hesaplarının Yıllık İnceleme Programına alınması sırasında denetçi kapasitemiz, saymanlıkların harcama tutarları ve risk taşıyan alanlar gibi unsurlar göz önünde bulundurulmaktadır.

- 2001 yılı hesaplarından programa alınıp incelemesi tamamlanan Genel ve Katma Bütçeli Saymanlıkların bütçe giderleri toplamının, toplam bütçe giderleri içindeki payı aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere % 90.2 dir.

Tablo 7: Bütçe Gideri İtibariyle İncelenen Genel ve Katma Bütçeli Saymanlıklar

(Milyar TL)

2001 Yılı	Genel Bütçe	Katma Bütçe	Toplam
Toplam Bütçe Gideri	79.898.981	6.800.728	86.699.709
İncelenen Toplam Bütçe Gideri	72.219.001	5.991.379	78.210.380
Bütçe Gideri İtibariyle İnceleme Yüzdesi	%90.4	%88.1	%90.2

- Yatırım harcamaları yüksek olan ve bütçe büyüklüğü itibariyle önemli bir yere sahip ve riski düzeyi yüksek nitelikte olabilecek il özel idare hesaplarının 70 adedi inceleme programına alınmıştır.
- Büyük bir bölümü büyükşehir ve il belediyesi olmak üzere toplam 173 adet belediye hesabı inceleme programına alınmış, çoğunluğu belde belediyesi olan ve bütçe büyüklüğü itibariyle küçük olan diğer belediyeler inceleme programı dışında tutulmuştur. Bütçe büyüklüğü olarak tüm belediye hesaplarının %75'inin incelendiği tahmin edilmektedir.
- Saymanlık sayısı açısından önemli olmasına rağmen bütçe büyüklüğü itibariyle çoğunluğu çok küçük hesaplar olan döner sermaye saymanlıklarından riskli görülen veya bütçe büyüklüğü itibariyle önemli bir yere sahip 370 adedi inceleme programına alınmıştır.

Ön Denetim

Sayıştay denetimine tabi olan daire ve kurumlarca harcamaya ilişkin olarak yapılan sözleşmelerle her türlü bağtlar tescil edilmektedir. Ancak 1050 sayılı Kanununun 64 maddesi uyarınca ve bütçe kanunları ile vizeden istisna edilen sözleşmelerle ivedilik ve gizlilik sebebi ile eksiltmeden istisnasına Bakanlar Kurulunca karar verilen hususlar ve yabancı memleketlerde yapılan satınalmalara ilişkin sözleşmeler kayda tabidir.

Genel ve Katma Bütçeli dairelerin kadro ve ödenek dağıtım işlemleri önceden vizeye tabi tutulmaktadır.

Ödenek Vize İşlemleri

2002 yılının ilk 10 aylık döneminde **446.147** adet ödeme emri incelenerek vize edilmiştir.

Gene bu süre içinde **2.438** adet belge üzerinde bütçe aktarma işlemi gerçekleştirilmiş, **5.374** adet mevkufat müzekkeresi vize edilmiş ve **46.939** adet belge üzerinde tenkis işlemi yapılmıştır.

Tablo 8: 2002 Yılı Bütçesi Ödenek Vizesi Hareketleri (*)

Cinsi	Miktar (Milyar TL)	Vize Edilen Belge Sayısı	İade Edilen Belge Sayısı
Ödeme Emri	80.865.878	446.147	320
Bütçe İçi Aktarma	7.742.245	2.438	35
Mevkufat	39.518	5.374	45
Tenkis	2.132.732	46.939	265
TOPLAM	90.780.374	500.898	665

(*) 01.10.2002 tarihi itibarıyla

Kadro Vize İşlemleri

Dağıtım ve tenkis olmak üzere toplam **65.788** adet belge üzerinden işlem gören **604.508** kişiye ilişkin kadro incelenerek vize edilmiştir.

Tablo 9: 2002 Yılı Bütçesi Kadro Vize Hareketleri (*)

Cinsi	Vize Edilen Belge Sayısı	Vize Edilen Belgelerdeki Kişi Adedi	İade Edilen Belge Sayısı
Dağıtım	33.477	307.832	757
Tenkis	32.311	296.676	626
TOPLAM	65.788	604.508	1.383

(*) 01.10.2002 tarihi itibarıyla

Sözleşme Tescil ve Kayıt İşlemleri

Sayıştaya 2002 yılının ilk on aylık dönemi itibarıyla mahalli idareler de dahil olmak üzere **2.555** adedi tescil, **29.378** adedi de kayıt işlemine tabi toplam **31.933** adet sözleşme dosyası gelmiştir.

Tablo 10: Bütçe Türlerine Göre Tescil İçin Gelen Sözleşme Sayısı (*)

Bütçe Türleri	Tescil İçin Gelen Sözleşme Sayısı
Genel Bütçe	650
Katma Bütçe	411
Döner Sermaye	570
Fon	65
Belediye	615
Özel İdare	244
TOPLAM	2.555

(*) 01.10.2002 tarihi itibarıyla

Yapılan inceleme sonucunda bu sözleşmelerde mevzuata aykırı bulunan 634 mesele sorgu konusu yapılmıştır. Sorgu konusu yapılan sözleşmelerden 568'i tescil edilmiş, geriye kalan 66 adedi mevzuata uygun bulunmayarak dairelere gönderilmiştir.

Performans Denetimleri

Performans denetimi *"Bir kamu kurumunun veya birimlerinin faaliyetlerinin tamamının veya bir kısmının tutumluluk ve/veya verimlilik ve/veya etkinlik ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmek üzere denetlenmesidir"* şeklinde tanımlanmaktadır.

Sayıştay, Kanununa 4179 sayılı Yasayla eklenen Ek 10 uncu madde ile 1996 yılında performans denetimi yapma yetkisini almıştır. Kurumumuzda sözkonusu denetim türünün metodolojisini oluşturmak, geliştirmek ve performans denetimini yaygınlaştırmak amacıyla 1999 yılı Mart ayında Performans Denetimi Grubu kurulmuştur. Bu Grupça yürütülen üç performans denetimi çalışması 2002 yılında tamamlanmış olup hazırlanan ve aşağıda isimleri belirtilen performans denetim raporları Mayıs 2002'de TBMM'ne sunulmuştur:

- *"Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Marmara ve Düzce Depremi Sonrası Faaliyetleri"*
- *"İstanbul Depreme Nasıl Hazırlanıyor?"*
- *"Gemilerin Denizleri ve Limanları Kirlenmesine Önleme ve Kirlilikle Mücadele"*

Öte yandan Performans Denetim Grubu 2002 yılında üç yeni performans denetimi çalışmasına başlamış bulunmaktadır.

- *"Sağlık Bakanlığına Bağlı Hastanelerde İlaç ve Tedavi Malzemeleri Tedariki ve Kullanımı"* konulu performans denetimi çalışmasının amacı; doğru nitelikte ve doğru miktarda ilaç ve tedavi malzemesinin tutumluluk ilkesine uygun şekilde tedarik edilip edilmediğinin, stok kontrollü depolama ve kullanımının ekonomik ve etkin olup olmadığının, malzeme yönetim sürecinin her evresi ile ilgili görev, yetki ve hesap verme sorumluluklarının açıkça belirlenip belirlenmediğinin, yönetim bilgi sisteminin yöneticilerin doğru karar vermelerini sağlayacak, tam, doğru ve güncel veriler

üretim üretilmediğinin araştırılması yoluyla bu alandaki riskler ve iyi uygulama örneklerinin tespit edilerek ilaç ve tedavi malzemelerinin yönetimine ilişkin faaliyetlerin tutumlu, verimli ve etkin yürütülmesi için öneriler geliştirmektir. Denetimde ön çalışma aşamasına gelinmiştir. Ön çalışma raporunun Aralık 2002'de tamamlanmasından sonra tam çalışmaya geçilecektir

- "*Vakıflar Genel Müdürlüğü Sorumluluğundaki Tarifi Eserlerin Bakım, Onarım ve Güvenliği*" konulu mevzuata uygunluk, yönetim uygulamaları ve iç kontrollerin yeterliliğine odaklı performans denetimi çalışmasının hedefi Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün vakıf eserlerinin tespit, tescil ve envanteri, bakım, onarım ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri inceleyerek, muhtemel zayıflıkların saptanması ve bunların giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmesidir. Denetimin ön çalışma aşamasının Ocak 2003 sonunda tamamlanması planlanmıştır.
- Yürütülen bir başka çalışma da "*Ormanların Korunmasına Yönelik Faaliyetler*"in çevre odaklı performans denetimi yoluyla incelenmesidir. Denetimin amacı; erozyonu, toprak kaymasını ve selleri önlemedeki yararları yanında ekonomik ve sosyal alandaki faydaları da herkesçe bilinen ormanlarımızın korunmasına yönelik faaliyetlerin ne tür riskler taşıdığına belirlenmesi, bu risklerin giderilmesi için öneriler geliştirilmesi ve iyi uygulama örneklerinin tespit edilmesi yoluyla faaliyetlerin daha verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için ihtiyaç duyulan yasal ve idari düzenlemelerin gerçekleşmesinin sağlanması; kısaca ormanlarımızın daha iyi korunması için neler yapılması gerektiğinin ortaya konulmasıdır. Denetim; konuyla ilgili uzman kişi ve kuruluşların görüşleri de alınarak, ilgili kurumların organizasyon yapıları, mevzuat ve diğer düzenlemeleri ile faaliyetlerinin incelenmesi şeklinde devam etmektedir. Ön çalışma aşamasının Ocak 2003 sonunda bitirilmesi planlanmaktadır.

YARGILAMA FAALİYETLERİ

Genel Kurul

Genel Kurul, 1 Ekim 2001 - 1 Ekim 2002 tarihleri arasında kendisine intikal eden 57 değişik konudaki dosyayı inceleyerek sonuçlandırmıştır.

Konular itibariyle Genel Kurulun kararları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 11: Konular İtibariyle Genel Kurul Kararları (*)

Konu	Sayısı
Kurum İçi İşleyiş ve İşler İle İlgili	18
Görüş Bildirme (2547 sayılı Yasa 56/d)	19
Mevzuatın Yorumu İle İlgili Kararlar	7
Genel Uygunluk Bildirimi	2
İçtihadı Birleştirme Kararları	1
Tescil Haddine İlişkin Kararlar	1
TBMM'ne Sunulan Raporlarla İlgili Kararlar	2
Diğer Kararlar	7
TOPLAM	57

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

Daireler Kurulu

Daireler Kurulu 1 Ekim 2001 - 1 Ekim 2002 tarihleri içinde 58 adet mali nitelikte yönetmelik hakkında görüş bildirmiş; gene aynı dönem içinde itiraza konu olan 13 adet sözleşme dosyası ile birlikte 4 adet diğer konulara ilişkin dosyayı karara bağlamıştır.

Daireler Kurulunun görüş bildirme kararları konu başlıkları itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 12: Konu Başlıkları İtibariyle Daireler Kurulu Görüş Bildirme Kararları (*)

Kararlar	Sayısı
Yeni Yönetmelik Tasarıları Hakkında	33
Yönetmelik Değişiklikleri Hakkında	20
Döner Sermayeli İşletmeler Yönetmelikleri	5
Sözleşme ile İlgili	13
Dernekler ile İlgili	4
TOPLAM	75

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

Temyiz Kurulu

Sayıştay dairelerince verilen hükümler aleyhine 1 Ekim 2001 - 1 Ekim 2002 tarihleri arasında Temyiz Kuruluna yapılan başvurulardan 472 dosya temyizden incelenerek hüküm tesis edilmiştir.

Tablo 13: Temyiz Kurulu Faaliyetleri (*)

2001'den Devreden Dosya Sayısı	770
2002'de Gelen Dosya Sayısı	639
Toplam Dosya Sayısı	1416
Kurulca Yargılanan Dosya Sayısı (İlamı Düzenlenen)	472

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

İlamı düzenlenen dosyalarda verilen karar sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14: Konular İtibariyle Temyiz Kurulu Kararları (*)

Tasdik	210
Düzelterek Tasdik	36
Kaldırma	177
Bozma	129
Yapılacak İşlem Yok	315

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

Daireler

Sekiz yargılama dairesine 1 Ekim 2002 tarihi itibarıyla, geçen yıldan devreden 1110 ve 2002 yılında düzenlenen 1084 adet olmak üzere toplam 2.194 yargı raporu intikal etmiştir. Bu raporlarda yer alan 9.672 değişik konu ele alınarak karara bağlanmıştır.

Yargılamalar sonucunda 1.239 ilâm düzenlenmiş olup yersiz ödemelere karşılık olarak yapılan 9.930.497.000.000 TL tutarındaki tahsilat ilâmlara dercedilmiş olup 46.761.411.000.000 TL'lık tazmin hükmü verilmiştir.

1 Ekim 2001 1 Ekim 2002 tarihleri arası bir yıllık dönem içerisinde, suç teşkil eden fiillere ilişkin gereği yapılmak üzere 46 konunun ilgili dairelere veya savcılıklara gönderilmesine karar verilmiştir.

Sekiz yargılama dairesinin verdikleri yargı kararlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda toplu biçimde gösterilmiştir:

Tablo 15: Dairelerin Yargısal Kararları (*)

DAİRELER	Toplam Rapor Sayısı	Yargılanan Rapor Sayısı	Rapor Madde Sayısı	Tahsil Miktarı (Milyon TL)	Tazmin Miktarı (Milyon TL)	İlgili daire veya savcılıklara gönderilen suç teşkil eden fiiller
1. DAİRE	503	157	1504	719.828	2.916.794	19
2. DAİRE	362	130	945	157.596	1.456.376	1
3. DAİRE	206	148	1348	1.972.307 (**)	26.170.879 (**)	7
4. DAİRE	257	185	1334	4.814.199	8.437.823	1
5. DAİRE	242	187	1066	287.979	891.200	5
6. DAİRE	227	167	1174	884.838	4.111.620	4
7. DAİRE	191	128	953	448.559	625.467	3
8. DAİRE	206	137	1348	645.191	2.151.252	6
TOPLAM	2.194	1.239	9.672	9.930.497	46.761.411	46

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

(**) Yabancı para cinsinden tahsil veya tazmin edilen tutarlar 1.10.2002 tarihindeki MB kurlarına göre TL'na çevrilmiştir.

Dairelerce verilen idari nitelikteki Kararların konularına ilişkin özet bilgiler de şöyledir:

Tablo 16: Dairelerin İdari Nitelikteki Kararları (*)

DAİRELER	Yönetmelik	Sözleşme	Müzekkere ve Görüş Bildirme	Diğer (Belge is. İade, Muh.)
1. DAİRE	13	4	12	13
2. DAİRE	15	5	18	29
3. DAİRE	29	14	6	33
4. DAİRE	5	9	20	3
5. DAİRE	10	9	11	7
6. DAİRE	6	14	7	37
7. DAİRE	5	8	10	12
8. DAİRE	5	12	12	3
TOPLAM	88	75	96	137

(*) 1.10.2001-1.10.2002 tarihleri arası

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE SUNULAN RAPORLAR

Genel Uygunluk Bildirimleri ve Bütçe Uygulama Sonuçları Raporları

“2001 Mali Yılı Genel Bütçe Raporu ve Genel Uygunluk Bildirimi”, “Genel Bütçe Uygulama Sonuçları”, “2001 Mali Yılı Katma Bütçe Raporu ve Katma Bütçe Genel Uygunluk Bildirimi”, “Katma Bütçe Uygulama Sonuçları”, “2000 Ek Uygunluk Bildirimi” raporları yasal süresi içerisinde düzenlenmiş ve Sayıştay Genel Kurulunda son şekli verildikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine 11.10.2002 tarihinde sunulmuştur.

Genel uygunluk bildirimlerinde ve bağlı cetvellerde, ödenek durumu, iptal edilen ve özel kanunlar gereğince devredilen ödenek, 1050 sayılı

Yasanın 83'üncü maddesi uyarınca ve dış proje kredilerinden harcanmadığı için tekrar kaydı gereken ödenekler, gelir tahmin ve tahsilat miktarları gösterilmiştir.

Ayrıca genel uygunluk bildirimlerinde; ödenek dışı giderlerin personel, yasal dayanağı olmayan ve yasalar gereği yapılan ödenek dışı giderler olarak ayrımları yapıpı cetveller düzenlenmiştir.

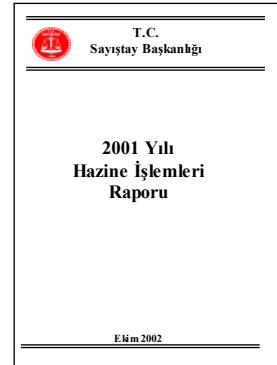
Bunun yanında ödeneklerin verilış amaçları, gerçekteşme durumları, iptal oranları yüksek olanlardan açıklamaları yetersiz olanlar bir liste halinde belirtilmiştir.

Uygulama sonuçları raporlarında; faaliyet-proje bazında bütçe başlangıç ödeneği, yıl sonu ödeneği, gerçekteşen gider sapma oranları, gelir tahmin ve tahsilat sapma oranları, bütçe açıkları sapma oranları, yıllar itibariyle (1999-2000-2001) karşılaştırmalı mali başlangıç ödeneği, yıl sonu ödeneği, gider miktar ve sapma oranları irdelenmiştir.

2001 Yılı Hazine İşlemleri Raporu

2001 Yılı Hazine İşlemleri Raporunda, konular “Bütçe Finansmanı”, “Borçlanma İşlemleri ve Bütçe Finansmanı”, “Toplam Kamu Borçları”, “Kamu Dış Borçları”, “Hazine Alacakları”, “İç Borçlar”,

“Görünmeyen Kamu Borçları”, “KİT Sermayeleri”, “Yap-İşlet-Devret (YİD) Uygulamaları” ve “Transfer Harcamaları” ana başlıkları çerçevesinde değerlendirilmektedir. Raporun temel konusunu bu yıl kayıt dışı bütçe işlemleri oluşturmaktadır. Ayrıca 2001 yılı görev zararları, YİD uygulamaları ve bütçeden yapılan transfer işlemleri hakkında bilgi verilmektedir.

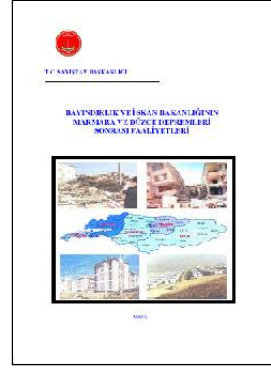

Performans Denetimi Raporları

Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Marmara ve Düzce Depremleri Sonrası Faaliyetleri

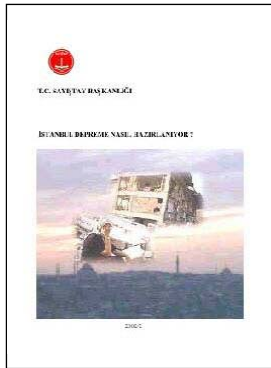
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Marmara ve Düzce depremleri sonrasındaki hasar tespiti; hak sahipliği; orta hasarlı binaların onarımı; geçici ve kalıcı konut faaliyetlerinin performansının değerlendirildiği bu rapor Sayıştay Başkanlığı'nın 6.5.2002 tarih ve Bşk.2002/39 E.456259/2592 sayılı yazısı ile TBMM Başkanlığı'na gönderilmiştir

İncelemelerde, bu faaliyetlerin ne kadar iyi bir şekilde yürütüldüğü; hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı; kurumlar ve birimler arasında yetki, görev ve sorumluluk çatışmalarının olup olmadığı ve faaliyetlerin, hesap verme sorumluluğu ve şeffaflık ilkelerine uygun bir şekilde yürütülüp yürütülmediği araştırılmıştır.

İstanbul Depreme Nasıl Hazırlanıyor?

İstanbul'da yürütülen deprem hazırlık çalışmalarının yeterli olup olmadığını değerlendirildiği bu rapor, Sayıştay Başkanlığı'nın 6.5.2002 tarih ve 456259/2592 sayılı yazısı ile TBMM Başkanlığı'na gönderilmiştir.

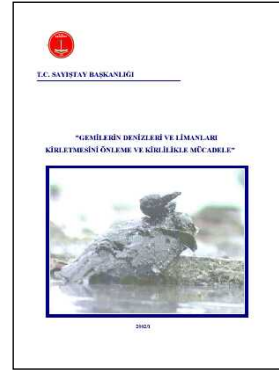

Bu çalışmanın ilk bölümünde, İstanbul'u depreme hazırlamaya yönelik organizasyonel yapının yeterli olup olmadığı; bu yapının görev, yetki, koordinasyon ve işbirliği açısından ihtiyaçları tam olarak karşılamaya elverişli olup olmadığı; depreme hazırlık faaliyetlerinin etkili bir şekilde planlanıp planlanmadığı; acil yardım hizmet

planlarının iyi hazırlanıp hazırlanmadığı; depremlerde can ve mal kaybını artıran en önemli unsur olan yangınlar konusunda yürütülen çalışmaların yeterli olup olmadığı değerlendirilmiştir. İkinci bölümde ise, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin imar planlama ve uygulama faaliyetlerinin nasıl yürütüldüğü; uygulamada ne tür aksaklıkların olduğu; yapıların depreme dayanıklı yapılması için alınan önlemlerin ve mevzuatın ne ölçüde yeterli olduğu ve mevcut yapıların güçlendirilmesi için neler yapıldığı araştırılmıştır.

Gemilerin Denizleri ve Limanları Kirletmesini Önleme ve Kirlilikle Mücadele Etme

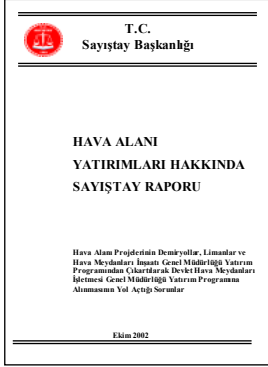
Sayıştay, bu çalışmayı EUROSAT üyesi altı ülkenin ortaklaşa yürüttüğü bir proje çerçevesinde gerçekleştirmiştir. Eşgüdümlü ve eş zamanlı yürütülen projeye İngiltere, Hollanda, Yunanistan, Malta, Güney Kıbrıs ve Türkiye katılmıştır. Her bir ülke Sayıştayın kendi ülkesinde gerçekleştirdiği incelemeler ortak olarak belirlenen kriterler doğrultusunda yürütülmüştür. Gemilerin denizleri ve limanları kirletmesini önleme ve kirlilikle mücadele konusunu inceleyen bu rapor Sayıştay Başkanlığı'nın 2.5.2002 tarih ve Bşk.2002/35 E.456149/2508 sayılı yazısı ile TBMM Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Konu Raporda beş ayrı bölüm halinde ele alınmıştır. İlk bölümde, gemilerin denizleri ve limanları kirletmesini önleme ve kirlilikle mücadele konusundaki ulusal politikaların ve araçlarının ne kadar etkili olduğu; ikinci bölümde, uluslararası kurallar gereği gemilerde yapılması gereken sorvey ve kontrollerin yeterli bir şekilde yapıp yapılmadığı; üçüncü bölümde, atık kabul tesislerinin ihtiyaçları karşılamaya uygun düzeyde olup olmadığı; dördüncü bölümde, kirliliğin izlenmesi, kovuşturulması ve cezalandırılmasının etkili bir şekilde yapıp yapılmadığı; beşinci bölümde, ulusal acil müdahale planlarının yeterliliği ile kirliliğin temizlenmesinin ne derece başarı ile yürütüldüğü incelenmiştir.

Diğer Raporlar

Havaalanı Yatırımları Hakkında Sayıştay Raporu

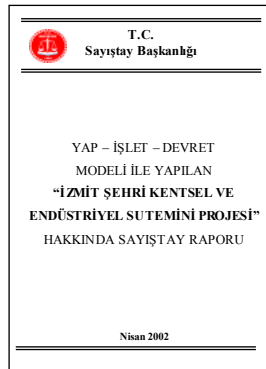

Bazı havaalanı projelerinin genel bütçeli bir kuruluş olan Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğünden (DLH) alınarak 1050 sayılı Muhasebe-î Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı İhale Kanununa ve Sayıştay denetimine tabi olmayan bir kuruluş olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMI) verilmesi konusunu inceleyen bu Rapor

Sayıştay Genel Kurulunun 18.10.2001 tarih ve 5003/1 sayılı Kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İzmit Şehri Kentsel ve Endüstriyel Su Temini Projesi Hakkında Sayıştay Raporu

Yap-İşlet-Devret Modeli ile yapılan İzmit Şehri Kentsel ve Endüstriyel Su Temini Projesini inceleyen bu Rapor Sayıştay Genel Kurulunun 11.04.2002 tarih ve 5022/1 sayılı Kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Raporda Yap-İşlet-Devret Modeli olarak tamamlanan ilk proje niteliğindeki "*İzmit Şehri Kentsel ve Endüstriyel Su Temini Projesi*"nin tasarlanması, yürütülmesi ve işletilmesi aşamalarında yapılan hatalar ve mevzuata aykırı işlemler sonucunda yaşanan olumsuzluklar ayrıntılı olarak incelenmekte ve YİD modelinden beklenen faydanın gerçekleşmesi bakımından İdare, Hazine Müsteşarlığı ve Yasama Organı tarafından yapılması gerekenler vurgulanmaktadır.

DÜNYA SAYIŞTAYLARI VE BUNLARIN ORGANİZASYONLARIYLA BİLGİ VE DENEYİM PAYLAŞIMI

Ülkemizde Sayıştayın denetim alanında öncü rol oynayabilmesi, başka bir deyişle, Türk denetim sistemini etkileyebilecek ve yönlendirebilecek konuma gelmesi dünyaya açılmasına, ikili ve çok taraflı ilişkiler kurmasına bağlıdır. Sayıştay, kardeş sayıştaylarla ve uluslararası organizasyonlarla kurmuş olduğu ilişkileri; denetim dünyasının zenginliklerini paylaşmanın bir aracı ve çağdaş gelişmeleri yakalamanın bir imkanı olarak değerlendirmektedir. 2002 yılı içerisinde bu çerçevede gerçekleştirdiğimiz faaliyetler aşağıda özetle sıralanmıştır.

Uluslararası Sayıştaylar Birliği (INTOSAI)

- INTOSAI faaliyetleri çerçevesinde yürütülen ve dördüncüsü 1997 yılında Kurumumuzun ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiş bulunan Özelleştirme Denetimi Çalışma Grubunun 10-11 Haziran 2002 tarihleri arasında Oslo-Norveç'de düzenlenen dokuzuncu toplantısında kurumumuzu dört Uzman Denetçi temsil etmiştir.

Asya Sayıştayları Birliği (ASOSAI)

- Üyesi bulunduğumuz Asya Sayıştayları Birliğinin (ASOSAI) eğitim faaliyetleri çerçevesinde, 4-15 Mart 2002 tarihleri arasında Yeni Delhi-Hindistan'da yapılan "*Bilişim Teknolojisi Denetimine Giriş*" konulu Atölye Çalışmasına, IDI Eğitim Uzmanı olarak bir Başdenetçi katılmış ve bir Başdenetçi de katılımcı olarak Kurumumuzu temsil etmişlerdir.

- ASOSAI eğitim faaliyetleri çerçevesinde, 1-16 Haziran 2002 tarihleri arasında İstanbul'da ASOSAI Eğiticiler Toplantısı Çin, Pakistan, Filipinler, Tayland, Hindistan, Japonya, Kanada ve Türkiye'den seçilen eğitim uzmanları ve kurum temsilcileri katılımıyla ev sahipliğimizde gerçekleştirilmiştir.
- ASOSAI eğitim faaliyetleri çerçevesinde, 30 Eylül-13 Kasım 2002 tarihleri arasında Bangkok-Tayland'da düzenlenen "*Kurs Tasarım ve Eğitici Teknikleri Atölye Çalışmasına (CDITW)*" IDI bir Başdenetçi Eğitim Uzmanı olarak ve bir Başdenetçi de katılımcı olarak Kurumumuzu temsil etmişlerdir.

EUROSAI Avrupa Sayıştayları Birliği (EUROSAI)

- Avrupa Sayıştayları Birliği (EUROSAI) Uzun Dönem Bölgesel Eğitim Programı (LTRTP) faaliyetleri çerçevesinde, INTOSAI Uluslararası Geliştirme Teşebbüsü (IDI) Eğitim Uzmanı olarak eğitilmek amacıyla, 22 Ekim - 30 Kasım 2001 tarihleri arasında Prag, Çek Cumhuriyeti'nde düzenlenen "*Kurs Tasarım ve Geliştirilmesi*" konulu bir kurs programına Kurumumuzu temsilen bir Uzman Denetçi katılmıştır.
- EUROSAI Seminerleri kapsamında 5-7 Kasım 2001 tarihleri arasında Prag-Çek Cumhuriyeti'nde düzenlenen "*Bilişim Sisteminin Denetimi*" konulu seminere Kurumumuzu temsilen bir Başdenetçi katılmıştır.
- EUROSAI Uzun Dönem Bölgesel Eğitim Programı (LTRTP) faaliyetleri çerçevesinde, 8-26 Nisan 2002 tarihleri arasında Krakow-Polonya'da düzenlenen "*Eğitim Teknikleri*" konulu kurs programına bir Uzman Denetçi katılmıştır.
- 27-31 Mayıs 2002 tarihleri arasında Moskova-Rusya'da düzenlenen "*Yüksek Denetim Kurumu ve Devlet Bütçesinin Uygulanışının Denetimi*" konulu V. EUROSAI Kongresine,

Sayıştay Başkan Vekili başkanlığında üç kişilik bir heyet katılmıştır.

- EUROSAT V. Uzun Dönem Bölgesel Eğitim Programı çerçevesinde, 9-20 Eylül 2002 tarihleri arasında Tallinn-Estonya'da düzenlenen "*Bölgesel Denetim Atölye Çalışması*"na Kurumumuzu temsilen iki Başdenetçi katılmışlardır.
- EUROSAT eğitim faaliyetleri çerçevesinde, İngiltere ve Macaristan Sayıştaylarının işbirliği ile 18-20 Eylül 2002 tarihleri arasında Budapeşte, Macaristan'da düzenlenen "*Performans Denetimi Semineri*"ne Kurumumuzu temsilen iki meslek mensubumuz katılmışlardır.
- EUROSAT Çevre Denetimi Çalışma Grubu adına II. Avrupa Çevre Denetimi Semineri Grubunun Koordinatörü olan Polonya Sayıştay'ı tarafından 2-3 Ekim 2002 tarihleri arasında Golawice-Polonya'da düzenlenen "*Çevre Denetimi Semineri*"ne Kurumumuzu temsilen iki meslek mensubumuz katılmışlardır.

Ekonomik İşbirliği Organizasyonu Ülkeleri Sayıştayları Birliği (ECOSAT)

- Üyesi bulunduğumuz Ekonomik İşbirliği Organizasyonu Ülkeleri Sayıştayları Birliği'nin (ECOSAT) eğitim faaliyetleri çerçevesinde, 4-15 Mart 2002 tarihleri arasında Lahore-Pakistan'da "*Performans Denetimi*" konulu bir kurs düzenlenmiş olup, bu kursa Kurumumuzu temsilen bir Başdenetçi katılmıştır.
- ECOSAT 7. Yönetim Kurulu Toplantısı, 24-27 Haziran 2002 tarihleri arasında, İran, Pakistan, Azerbaycan, Kırgızistan ve KKTC katılımıyla ev sahipliğimizde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

- Ankara'da yapılan "*ECOSAI 7. Yönetim Kurulu Toplantısı*" sonrasında KKTC Sayıştay Başkanı'nın daveti üzerine Yönetim Kurulu üyesi ülke temsilcileri ile Kıbrıs ziyareti programı düzenlenmiş olup, bu programda Kurumumuz, Sayıştay Başkanı başkanlığında altı kişilik bir heyet ile temsil edilmiştir.

Avrupa Birliği Sayıştay ve Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Sayıştayları

- Mart 1998 ayında Varşova-Polonya'da toplanan Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Sayıştayları ile Avrupa Birliği Sayıştay'ı Başkanlarının talebi üzerine oluşturulan bir Çalışma Grubunun hazırladığı "*Avrupa Birliğiyle Entegrasyon Bağlamında Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişiyle İlgili Tavsiyeler*" raporunda yer alan "*Sayıştaylar, denetim standartlarının yaşama geçirilmesinin ve uygulamada bunlardan yararlanılmasının teşvikine yardımcı olmak üzere denetim el kitapları ve ayrıntılı teknik rehberler hazırlamalıdır*" şeklinde ifade edilen tavsiyenin önemi dikkate alınarak, denetim standartlarının ve el kitaplarının hazırlanmasına ilişkin "*Denetim Kitapları Çalışma Grubu*" oluşturulmasına karar verilmişti.

Avrupa Birliği Sayıştay'ı ile Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile Avrupa Birliği'nin ortak girişimi olan SIGMA'nın (Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkelerinde idarenin ve Yönetimin İyileştirilmesine Yönelik Destekleme Girişimi) koordinatörlüğünde Avrupa Birliğine aday ülke Sayıştaylarıncı yürütülen Denetim El Kitapları Hazırlanmasına yönelik 4 Atölye Çalışmasının ilki 25-27 Mart 2002 tarihleri arasında Vilnius-Litvanya'da; İkincisi 24-26 Haziran 2002 tarihleri arasında Sofya-Bulgaristan'da ve Üçüncüsü ise, 23-25 Eylül 2002 tarihleri arasında Bratislava-Slovakya'da gerçekleştirilmiş olup, bu etkinliklerde Kurumumuz iki Uzman Denetçi ile temsil edilmiştir.

- 4-5 Mart 2002 tarihlerinde Avrupa Sayıştay'ından Maarten B. Engwirda ve Dieter Böckem'den oluşan bir heyet Kurumumuzu ziyaret etmiştir.
- Avrupa Birliği Kara Para Aklanması Alt Komite Toplantısı 20-21 Mart 2002 tarihleri arasında Brüksel-Belçika'da yapılmış olup, bu toplantıya Kurumumuzu temsilen iki Sayıştay Üyesi katılmıştır.
- 10 Aralık 1999 tarihinde Avrupa Birliği Zirvesinde, Türkiye'nin, Avrupa Birliği'nin 13. aday ülkesi ilan edilmesi sonrasında, Kasım 2001'den itibaren, Sayıştay'ımız AB Aday Ülkeler ile Avrupa Sayıştayı arasında yapılan toplantılara davet edilmekte olup, buna ilişkin olarak, 25-27 Nisan 2002 tarihleri arasında Floriana, Malta'da yapılan İrtibat Memurları Toplantısında Kurumumuz, Sayıştay Genel Sekreteri başkanlığında iki kişilik bir heyet ile temsil edilmiştir.
- 3-4 Ekim 2002 tarihleri arasında Lüksemburg'da yapılan bir diğer İrtibat Memurları Toplantısına ise Kurumumuzu temsilen iki Uzman denetçi katılmıştır.

Gürcistan Sayıştayı

- 20-22 Haziran 2002 tarihleri arasında Gürcistan Sayıştay'ınca Tiflis'te düzenlenen 10. kuruluş yıldönümünü kutlamalarına ve Bağımsız Devletler Topluluğu Sayıştayları 3. Başkanlar Toplantısına Kurumumuzun da davet edilmesi üzerine, üç meslek mensubundan oluşan bir heyet bu toplantı ve kuruluş yıldönümü etkinliklerinde Kurumumuzu temsil etmiştir.

YAYIN FAALİYETLERİ

Giderek artan yayınlarımız ve bültenlerimizle mensuplarımıza bir yandan gerekli bilgileri aktarmayı amaçlamakta, bir yandan da kurum içi iletişimin etkinleşmesine ve kurumsal sahiplenme kültürünün gelişmesine katkıda bulunma arzulanmaktadır.

Diziler

- Özgün ve çeviri eserlerin mensuplarımızın istifadesine sunulması amacıyla başlatılan “**Araştırma-İnceleme-Çeviri Dizisi**” zenginleşerek devam etmiştir. Bu dizi çerçevesinde son bir yılda bir kitap yayımlanmıştır.
  - ✓ “Mali Yapı ve Denetim Boyutlarıyla Afet Yönetimi”
Bu dönem içinde ayrıca 6 adet çeviri ve inceleme çalışması tamamlanmış ve baskıya hazır hale getirilmiştir.
  - ✓ “Yönetim ve Hesap Verme Sorumluluğu Amaçları Bakımından Performans Bilgisi”
  - ✓ “Federal Hükümette İç Kontrol Standartları”
  - ✓ “Doğru Dokunun Seçimi: Performans Bilgisi İçin Bir Çerçeve”
  - ✓ “ASOSAI Performans Denetim Rehberi”
  - ✓ “Ekonomik Düzenlemelerin Denetimine İlişkin En İyi Uygulamalara Yönelik Yönlendirici İlkeler”
  - ✓ “Kamu Borçlanmasının İç Kontrolları İle İlgili Denetimin Planlanmasına ve Yürütülmesine Yönelik Rehber”
- Her yıl bir önceki yıl içinde Sayıştay Genel Kurulu, Daireler Kurulu ve Temyiz Kurulu Kararları ile Dairelerce verilen kararların seçme özetlerinin bulunduğu bir kitap “**Sayıştay Kararları Dizisi**” içinde yayımlanmaktadır.
  - ✓ “2001 Yılı Sayıştay Kararları (1.1.2001-31.12.2001)”

- Kurum içinde gerçekleştirilen kurs ve seminer gibi etkinliklere ilişkin notların yer aldığı “**Hizmet İçi Eğitim Dizisi**” içinde bir kitap yayımlanmıştır:
  - ✓ “Araştırma Teknikleri Kurs Notları”

Denetim Kitabı

- Mali denetim alanındaki çok sayıda ve dağınık mevzuatı 12 cilt olarak derleyen “Denetim Kitabı” her yıl sistemli bir biçimde güncelleştirilmektedir. Ayrıca 12 ciltlik denetim kitabının tamamlayıcısı olan “İç Mevzuat” Kitabı da sistemli bir biçimde güncellenmektedir.

Sayıştay Dergisi

- Mesleki makale, araştırma ve çeviri türünden çalışmalara yer veren ve 3 aylık periyotlarla yayımlanan Sayıştay Dergisi’nin yayımı geçen yıl da düzenli olarak sürdürülmüştür.

Bültenler

- Kurum içi iletişimi sağlamayı hedefleyen ve aylık olarak çıkarılan “**Sayıştay Haber Bülteni**”, mensuplarımızın mevzuat hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan ve aylık olarak çıkarılan “**Resmi Gazete Bülteni**” ile gerektiğinde yayımlanan “**Mevzuat Bülteni**” ve kütüphaneye yeni alınan yayınları tanıtan ve yılda iki kez çıkarılan “**Kütüphane Bülteni**” geçtiğimiz yıl yayın hayatını sürdüren bültenlerdir.
- Denetim başta olmak üzere hukuk, ekonomi, muhasebe, kamu yönetimi ve bilişim teknolojisi alanlarında gazetelerde yayımlanan makalelerden oluşan “**Gazetelerden Derlenen Mesleki Makaleler Bülteni**”nin yayımına başladığı Kasım 2000’den itibaren haftalık olarak çıkarılmaya devam etmektedir.

Denetime Yardımcı Diğer Dokümanlar

- “*2001 Yılı Denetim Bilgileri Kitabı*” denetimlerde yararlanılan özet bilgileri ve yılı mevzuat değişikliklerini içermektedir .

Tanıtım Kitapçığı

- Performans denetimini ana hatlarıyla açıklamayı amaçlayan "*Performans Denetimi-Kavramlar, İlkeler, Metodoloji ve Uygulamalar*" başlıklı bir tanıtım kitapçığı hazırlanmıştır. Bu kitapçık ile performans denetiminin temel kavramlarına, ilkelerine ve metodolojisine açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

Eğitim stratejimizin temel amaçlarından birisi mensuplarımızın bilgi ve becerilerini daha da arttırmak ve insan kaynağımızın bir bütün olarak Sayıştayın fonksiyonlarını daha verimli , daha etkin ve daha tutumlu biçimde yerine getirebilmesi yönünde harekete geçirmektir. Bu bağlamda sözü edilmeye değer görülen faaliyetler aşağıda sıralanmıştır.

Eğitim Politikasının ve Stratejilerinin Tespiti

“İnsan Kaynakları ve Hizmet İçi Eğitim Yönlendirme Kurulu”, İnsan Kaynakları Yönetiminin ve Hizmet İçi Eğitimin hızlı, verimli ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kurumsal hizmet içi eğitim çalışmalarının yönlendirilmesi ve gözetilmesi ile görevlidir. Bu çerçevede; gerekli görülen konularda araştırma ve çalışmalar yapar veya yaptırır; bunların sonuçlarını Başkanlık Makamına önerileri de içeren değerlendirme raporları ile sunar.

Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin süreklilik temelinde planlı, programlı bir biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla Eğitim Grubunca hazırlanan “**Genel Eğitim Planı**”, İnsan Kaynakları ve Hizmet İçi Eğitimi Yönlendirme Kurulunun 26 Şubat 2001 tarihli kararı ve Birinci Başkanın onayıyla yürürlüğe girmiştir.

Hazırlanan Plan, Kurum İçi Eğitim, Kurum Dışı Eğitim ve Uluslararası Eğitim ana başlıkları altında Sayıştayın eğitim faaliyetlerini ele almaktadır.

Denetçi Yardımcılarının Eğitimi

Mesleğe yeni giren Denetçi Yardımcısı Adaylarının iki yıl süreli teorik ve uygulamalı eğitimleri devam etmektedir. "*Sayıştay Denetçi Yardımcısı Adaylığına Giriş Sınavı ve Denetçi Yardımcısı Adayları ile Denetçi Yardımcılarının Yetiştirilme ve Meslek Sınavı Yönetmeliği*" gereği Ocak 2002 ayı içerisinde yapılan sınavda tüm Denetçi Yardımcısı Adayları başarılı olmuş ve Denetçi Yardımcısı unvanını almışlardır.

Temel Eğitime ilave olarak Ankara Üniversitesi öğretim üye ve görevlilerinin katkılarıyla “iletişim becerileri”, “kamu ekonomisi”, “denetim ve hukuk”, “soruşturma teknikleri” konularına yer verilmiştir.

Eğitim Programı çerçevesinde, bazı konular uzman kişilerin ve kuruluşların katkısıyla konferans/anlatı biçiminde sunulmuştur.

Meslek Mensuplarımızın Mesleki Gelişim Eğitimi

Hizmetiçi eğitimin sürekli ve kurumda çalışan herkesi kapsayacak şekilde yürütülmesi esası gereğince faaliyet dönemi içinde denetçi yardımcılarını dışındaki meslek mensuplarımızın katıldıkları eğitim faaliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

- TBMM'ye sunulacak Sayıştay Raporlarının hazırlanması konusunda bilgi ve becerinin artırılmasına amacıyla 06-15 Şubat

2002 tarihleri arasında 20 meslek mensubumuza "**Meclise Raporlama Kursu**" verilmiştir.

- 18-29 Mart 2002 tarihleri arasında iki grup halinde 57 meslek mensubumuza "**Hakediş Uygulamaları Kursu**" verilmiştir.
- 2002 Yılı Yerinde İnceleme Programında belediye hesaplarının denetimi ile görevlendirilen 57 meslek mensubumuzun katıldığı "**Belediye Hesaplarının Sayıştayca Denetimi Kursu**" 2 Nisan 2002 tarihinde düzenlenmiştir.
- 33 Meslek mensubumuza kendi birimlerindeki diğer mensuplara bilgisayar kullanımı konusunda eğitim verebilecek düzeyde, Windows 98 işletim sistemi, MS Excel, MS Word programlarının kullanımı bilgi ve becerisinin kazandırılması amacıyla katıldığı 17 Nisan 2002 ve 31 Mayıs 2002 tarihleri arasında "**Bilgisayar Kullanımı Eğiticiliği Kursu**" düzenlenmiştir.

Yönetim Mensuplarının Eğitimi

- Boş bulunan 4 şef ve 26 veri hazırlama kontrol işletmeni kadrosuna "Sayıştay Yönetim Mensuplarının Görevde Yükselme Yönetmeliği" hükümleri doğrultusunda atama yapmak üzere Başkanlıkça tespit edilmiş olan 52 yönetim mensubumuz, anılan yönetmelik gereği 5.10.2001 23.11.2001 tarihleri arasında "**Yönetim Mensupları Görevde Yükselme Eğitim Programı**"na tabi tutulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Merkezince yapılan sınav sonucu başarılı olan mensuplarımızın atamaları gerçekleştirilmiştir.
- Bilgi İşlem Merkezi Programlama kısmında çalışan mensuplarımıza değişik tarihlerde ORACLE firması tarafından "**Oracle Forms, Reports, PL/SQL Kursları**" verilmiştir.

Kurum Dışı Kurs ve Eğitim Programlarına Elemanlarımızın Gönderilmesi

- Devlet Memurları Yabancı Diller Eğitim Merkezinin 2001-2002 eğitim yılı yabancı dil eğitim kursuna 2 Denetçi gönderilmiştir. Aynı Merkezin 2002-2003 eğitim yılı yabancı dil eğitim kursuna da 4 Denetçi katılmaktadır.
- Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2001-2002 öğrenim yılı Kamu Yönetim Uzmanlığı Eğitim kursuna 1 Denetçi gönderilmiştir. Aynı Enstitünün 2002-2003 öğrenim yılı Kamu Yönetim Uzmanlığı Eğitim kursuna 1 Denetçi katılmaktadır.
- Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (ATAUM) 1 Ekim 2002 -10 Ocak 2003 tarihleri arasında gerçekleştirilen 31. Dönem Temel Eğitim Kursuna 1 meslek mensubumuz katılmaktadır.
- Maliye Bakanlığının girişimleriyle başlatılan "Sürekli Kalite Geliştirme ve Kamu Bütçeleme Sisteminin Yeniden Yapılanması Projesi" kapsamında, Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü'nün (TÜSSİDE) 8-13 Nisan 2002 tarihleri arasında Gebze'de gerçekleştirdiği "*Özelleştirme ve Performans Yönetimi*" konulu eğitim programına 2 meslek mensubumuz katılmıştır.

Yurtiçi Kongre, Konferans ve Seminerlere Katılım

- Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği ile Sakarya Üniversitesinin 6 Kasım 2001 tarihinde Sakarya'da ortaklaşa düzenlediği "*Kamu Harcamalarında Yolsuzluk ve İsrafın Önlenmesinde Saydamlık*" konulu sempozyuma bir meslek mensubumuz tebliğ sunarak katkıda bulunmuştur.

- İTÜ Yüksek Mühendisleri Birliğince 8 Aralık 2001 tarihinde düzenlenen "Avrupa Birliğine Katılım Sürecinde Kamu İhale Sistemine Genel Bakış" konulu Panele bir meslek mensubumuz konuşmacı olarak katılmıştır.
- Gazi Üniversitesi Ekonomi Araştırma Topluluğu tarafından 25 Aralık 2001 tarihinde düzenlenen "*2002 Yılı Bütçesi ve Çağdaş Bütçe Uygulamaları*" konulu panele bir meslek mensubumuz konuşmacı olarak katkıda bulunmuşlardır.
- Maliye Bakanlığı ve Dünya Bankası tarafından 10-11 Aralık 2001 tarihlerinde düzenlenen "*Etkin Devlet İçin Kamu Harcama Yönetimi Reformu*" konulu uluslararası sempozyumun birinci düzenlenen konferansa 70'in üzerinde meslek mensubumuz katılmıştır. Sempozyumun ikinci gününde düzenlenen "*Kapsamlı Bir Reform Yönetimi: Etkin Devlette Politikalar, Planlar ve Bütçeler Arasında Bağlantı Kurmak*", "*Faaliyet Performansının Geliştirilmesi Bakımından Bütçe Reformu*" ve "*Hükümetin Hesapverme Sorumluluğunun Artırılması: Yüksek Denetleme ve Kurumları ve Meclis Komisyonlarının Rollerini*" temalarının işlendiği üç atölye çalışmasına Sayıştay Üyeleri ile Grup Şeflerinin de katılımıyla oluşan toplam 12 kişilik meslek mensubumuz katkıda bulunmuşlardır.
- 21-22 Kasım 2001 tarihlerinde Manisa da düzenlenen ve Manisa ilindeki tüm belediye başkanlarının katıldığı "*48. Dönem Belediye Başkanları Semineri*"ne kurumumuzu temsilen bir meslek mensubumuz konuşmacı olarak katılmıştır.
- Avrupa Komisyonunun 4-5 Mart 2002 tarihlerinde Ankara'da düzenlediği "*Mali Kontrol Organizasyonları*" başlıklı seminere Başkan Vekili başkanlığında Genel Sekreter, Grup Şefleri ve meslek mensuplarımızdan oluşan 5 kişilik bir heyet Sayıştay temsilen katılmışlardır.

- OECD ile Alman Hükümetinin 14-14 Mart 2002 tarihlerinde Berlin'de ortaklaşa düzenlediği "*Kamu Sektöründe Performansın Yönetilmesi*" başlıklı sempozyuma bir meslek mensubumuz Sayıştayı temsilen katılmışlardır.
- OECD ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından 26-28 Mart 2002 tarihinde İstanbul'da ortaklaşa düzenlenen "*Geçiş Ekonomilerinde Yolsuzlukla Mücadele Ağ*" konulu uluslararası toplantıya 1 meslek mensubumuz katılmıştır.
- İçişleri Bakanlığı Strateji Merkezi Başkanlığı tarafından 16 Nisan 2002 tarihinde Ankara'da "*Ulusal Acil Durum Yönetimi Modeli*" konulu Yuvarlak Masa Toplantısına kurumumuzu temsilen bir meslek mensubumuz katılmıştır.
- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye Bölümü ile Hukuk Fakültesi Ekonomi ve Maliye Bölümlerinin ev sahipliğinde 22-25 Mayıs 2002 tarihleri arasında Fethiye'de düzenlenen "*Avrupa Birliğine Geçiş Süreci ve Türk Kamu Maliyesinin Uyum*" konulu 17. Maliye Sempozyumunda iki meslek mensubumuz da tebliğ sunmuşlardır. Ayrıca bir meslek mensubumuzda Sempozyum Düzenleme Komitesi Üyesi olarak katkıda bulunmuştur.
- OECD ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından 30-31 Mayıs 2002 tarihinde İstanbul'da ortaklaşa düzenlenen "*Güneydoğu Avrupa Kurumsal Yönetişim*" konulu uluslararası toplantıya 1 meslek mensubumuz katılmıştır.
- 8-10 Nisan 2002 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesinde, 10 Mayıs 2002 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında, 3-7 Haziran 2002 tarihleri arasında Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğünde ve 11-14 Haziran 2002 tarihleri arasında ise Orta Doğu Teknik Üniversitesinde bu kurumların

hizmet içi eğitim programı kapsamında ayniyat mevzuatı, demirbaş işlemleri konularında düzenlenen konferanslara bir meslek mensubumuz katkıda bulunmuştur.

- Stratejik Teknik Ekonomik Araştırmalar Merkezi (STEAM) tarafından 10-11 Temmuz 2002 tarihinde Ankara'da düzenlenen "*Kamu Mali Yönetim Arenası*"nda bir meslek mensubumuz sunum yapmıştır.
- Birleşmiş Milletler Teşkilatı bünyesindeki UNCTAD'a bağlı olarak çalışan Uluslar arası Muhasebe ve Raporlama Standartları Hükümetler arası Çalışma Grubu'nun (ISAR) 25-27 Eylül 2002 tarihlerinde Cenevre-İsveç'de düzenlediği 19.Kongreye iki meslek mensubumuz kurumumuzu temsilen katılmışlardır.

KURUMUMUZDAKİ BİLİMSEL VE MESLEKİ TOPLANTILAR

Gerek üniversite öğretim üyelerinin ve gerekse uzmanların bilgi ve deneyim birikimlerinden yararlanılması, denetim, yönetim, Türk mali sisteminin sorunları ile bunların çözüm önerilerinin tartışma ve diyaloga açık bir zemin içinde ele alınması amaçlarıyla başlattığımız konferans geleneği bu dönemde de sürdürülmüştür. Gerçekleştirilen bilimsel ve mesleki konferanslar şunlardır:

- Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü yetkilileri tarafından 20.3. 2002 tarihinde "Say 2000i Projesi ve Tahakkuk Esaslı Muhasebe Planı" konulu konferans düzenlenmiştir.
- Maliye Bakanlığı Müsteşarı Ertan Dikmen tarafından 10.4.2002 tarihinde "*Kamu Mali Yönetiminde Yapısal Reformlar*" konulu konferanslar gerçekleştirilmiştir.

KÜTÜPHANE HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Kurumumuz kütüphanesinin geliştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi bağlamında geçmiş dönemde atılan adımlara ilaveten kütüphanemizin çağdaş bir bilgi merkezi olabilmesi amacıyla önemli mesafeler katedilmiştir.

Kütüphanede bulunan kitapların AACR2'ye göre kataloglama ve Dewey Onlu Sınıflama Sistemi'ne göre sınıflandırma işlemleri yapılmış, süreli yayınların kartlara işlenerek takibi yapılmaya başlanmıştır, aylık faaliyet raporları hazırlanarak kütüphane çalışmalarının gelişimi takip edilir hale getirilmiştir. Mensuplarımızın internete bağlanmaları ve elektronik ortamdan yararlanmaları için kütüphanede bulunan bilgisayar sayısı yediye çıkarılmıştır.

Yayın kapasitemiz gerek piyasadan satın alınan kitaplarla ve gerekse de diğer kamu kurum ve kuruluşlarından sağlanan yayınlarla arttırılmış ayrıca yurtiçinde bulunmayan mesleki yayınların da yabancı kaynaklardan satın alınması sağlanmıştır.

Kütüphane hizmetlerinin bilgisayar destekli olarak yürütülmesi ve izlenmesi amacıyla Kütüphane Yönetim ve Belge Erişim Sistemi (KYBELE) yazılımı Kütüphanemize alınmış sistemin kurulması çalışmaları devam etmektedir. Bu yazılımla bütçeleme, yayın alımı işlemleri, kullanıcı bilgilerinin tutulması, ödünç kitap takibi ve faaliyetlerin raporlanması gibi tüm kütüphane işlemlerinin bilgisayar ortamında yürütülmesi ve intranet veya web üzerinden kaynak taraması yapılabilmesi mümkün olacaktır.

YENİ HİZMET BİNASI

Günümüzde artık hizmetin üretildiği yerlerin koşulları bir mekan sorunu olmasının ötesinde işlerin daha verimli, etkin ve kaliteli üretilmesinin gerekleri arasında kabul edilmektedir.

Bu nedenle hem Sayıştay'ı kendi önemine yakışan bir hizmet binasına kavuşturmak, hem de çalışanlarımızın daha verimli ve etkin hizmet üretmesini sağlayacak fiziki çalışma koşullarını yaratmak için yıllardır sürdürülen çabanın sonuna gelinmiştir. Uzun bir süredir çalışmalarını misyonuna, görev ve yetkilerinin ciddiyetine yakışmayan iş hanlarında sürdürülen Sayıştayımız uzun geçmişine, anayasal konumuna ve üstlendiği görevlerin ağırlığına uygun yeni hizmet binasına Aralık 2001'den itibaren taşınmaya başlamıştır.

Yeni hizmet binamız, fiziki iyileşmelerin getirdiği imkânlardan da yararlanarak çağdaş ölçüler içinde hizmetler yerine getirmemiz ve bilişim teknolojisi imkânlarından daha kolay ve hızlı biçimde yararlanmamız için önemli fırsatlar doğurmuştur. Bu fırsatların en iyi şekilde değerlendirileceği ve modernleşme projelerimizin yeni bir ivme kazanacağı kuşkusuzdur.

BİLİŞİM SİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Çağımızda giderek kamu hizmetlerinin üretilmesi sırasında, bilişim teknolojisi imkanlarından yararlanmak kaçınılmaz hale gelmektedir. Ülkemizde de kamu kurumları ve kuruluşları arasında bilişim teknolojisini kullanmak yaygınlaşmaktadır. Pek çok kuruluş bilgisayar destekli yönetim bilişim sistemleri kurmakta veya tasarlamaktadır. Bilgisayar çıktılarının bilgisayarsız ortamda denetimi neredeyse imkansız hale gelmektedir.

Bu gelişmelere paralel olarak Sayıştayın, bir yandan bilgisayar destekli denetim tekniklerini öğrenip uygulaması bir yandan da bilişim teknolojisi sistemleri ile bu sistemlerin içerdiği kontrollerin yeterliliğinin denetimine ilişkin bir strateji oluşturulmaktadır. Bu stratejinin bir parçası olarak ODTÜ Endüstri Mühendisliği bölümü ile imzaladığımız bir anlaşma gereğince bir Fizibilite Raporu hazırlanmıştır.

Hizmet binamızda kurulması planlanan bilgisayar sistemlerinin ilk aşaması olan ve bilgisayarların birbirlerine hızlı, kontrollü, kurallı ve güvenli şekilde bağlanmasını sağlayacak olan anahtarlamalı yerel alan ağı (YAA) sistemi ihale edilerek kurulmuştur.

Ayrıca, elektrik kesintilerinde bilgisayar sisteminde yaratılan bilgilerde veri ve zaman kaybına yol açmamak ve kesintilerden kaynaklanabilecek arızaları engellemek üzere 400 kVA'lık kesintisiz güç kaynağı (UPS) alımı için de gerekli prosedürler tamamlanmış olup 1 ay içinde kurulması öngörülmektedir.

Güvenlik duvarı yazılım ve donanımı, gerçek zamanlı saldırı denetim sistemi, virüs yazılımı, Internet siteleri erişimi denetim yazılımları gibi ana kalemlerden oluşan güvenlik sisteminin oluşturulması ile Sayıştay web sayfasının (www.sayistay.gov.tr) Sayıştay bünyesinde yayını sürdürmesi, Sayıştay mensuplarının Internet'e bağlanması ve mail (e-posta) sisteminin kurulması ile ilgili çalışmaların bu yıl sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

T.C. Sayıştay Başkanlığı

Sayıştay	yeni	10 10 2002	Özerk Kurumlar Hakkında Araştırma Grubunca Hazırlanan Rapor
Kararlar - Raporlar	yeni	10 10 2002	Türk Kamu Yönetiminde Yolsuzluklar, Nedenleri, Zararları ve Çözüm Önerileri (Araştırma)
Sayıştay Yayınları	yeni	10 10 2002	Eylül 2002 Sayıştay Haber Bülteni
e-Kütüphane	yeni	25 09 2002	Dünya Kredilerinin Denetimi
Haber - Duyuru	yeni	12 09 2002	Mali Yönetim ve Denetimle İlgili Kaynaklar (E-Kütüphane) Güncellendi
Linkler			

arama sayfası e-mail english son eklemeler site hakkında

SAYIŞTAY WEB SİTESİ (www.sayistay.gov.tr)

Sayıştayın gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında tanıtımını sağlamak, kurumumuza ilişkin yararlı bilgileri ve haberleri elektronik ortamda kurum ve kişilerin istifadesine sunmak ve şeffaflığı sağlamak amacıyla Aralık 1999 tarihinde kurulan Sayıştay Web Sitesi Ocak 2002 tarihinde hem görsel hem de içerik yönünden yenilenmiştir. 1 Ocak 2002 ile 15 Ekim 2002 tarihleri arasında sitemize **39.145** farklı ziyaretçi gelmiş ve bu ziyaretçiler **188.434** kez sitemizi ziyaret etmiştir.

Sitemiz "Sayıştay", "Kararlar-Raporlar", "Sayıştay Yayınları", "E-Kütüphane", "Haber-Duyuru" ve "Linkler" başlıklarından oluşmaktadır.

Sitemizin "**Sayıştay**" başlıklı bölümlerinde görevlerimiz, yetkilerimiz, teşkilat yapımız, faaliyetlerimiz, yasal çerçevemiz, üst yönetim ve mensuplarımız hakkında bilgi verilmektedir.

"**Kararlar-Raporlar**" bölümünde TBMM'ne sunulan Genel Uygunluk Bildirim ve Bütçe Uygulama Sonuç Raporlarına, Hazine İşlemleri Raporları ve Hazine İzleme Raporları ile Meclise gönderilen diğer Raporlara ve Performans Denetimi Raporlarının tamamına ulaşmak, Sayıştay Genel Kurulu, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu kararları ile seçilmiş ve özetlenmiş daire kararlarına konularına, ilgili mevzuatına, karar tarihine ve numarasına göre sorgulama yaparak görebilmek mümkündür.

"**Sayıştay Yayınları**" bölümünde ise yayımlanan kitaplarımızın metinlerine, Haber ve Kütüphane Bültenlerine ve Sayıştay Dergisine elektronik ortamda ulaşılabilme kolaylığı bulunmaktadır.

"**Haberler-Duyurular**" bölümünde Sayıştay basın açıklamaları ile diğer haber ve duyurular yer almaktadır.

"**e-Kütüphane**" bölümünde kamu mali yönetimindeki ve denetimindeki çağdaş gelişmeleri konu alan çeşitli dillerde 392'den fazla kitap ve makaleye ulaşmak mümkündür. Ayrıca kurumumuz içinde hazırlanan ve önemli olduğu düşünülen bilgi notları da bu bölümde yer almaktadır. Bu dokümanlara konularına veya yayımlandığı ülkelere göre ulaşmak ve ayrıntılı sorgulama yapmak mümkündür.

"**Linkler**" bölümünde diğer ülke Sayıştaylarının ve Uluslararası Denetim Kuruluşlarının İnternet sitelerine 291 bağlantı yer almaktadır.

Öte yandan sitemizin "**english**" bölümünde Sayıştay Kanunu, tanıtım broşürü, Sayıştayca uluslararası konferanslarda sunulan bildirimler gibi dokümanlar İngilizce olarak yer almaktadır.

Stratejik Planlama
FAALİYETLERİ

Stratejik Planlama

Sayıştayların görevleri ve amaçları çoğu kez yasalarda ve diğer mevzuatta belirtilmişse de; bu görevlerin ve amaçların açık ve somut hedeflere dönüştürülmesi ve bu hedeflere nasıl ulaşılabileceğinin belirlenmesi kurumsal planlamaya ya da stratejik plana ihtiyaç göstermektedir. Bu bakımdan Sayıştaylar sınırlı kaynaklarını en yüksek önceliklere göre dağıtmak üzere sağlıklı bilgi ve verilere dayalı uzun vadeli planlamaya ayrı bir önem vermektedirler. Kurumumuzun geçtiğimiz dönemde stratejik planlama faaliyetleri çerçevesinde attığı önemli adımlar satır başlarıyla şöyle sıralanabilir:

Strateji Bildirimi

Sayıştay denetim alanında dünyada ve Avrupa Birliğinde yaşanan gelişmeleri dikkate alarak, Sayıştayda oluşan zengin birikime başvurarak Türk Kamu Yönetiminde Stratejik Plan fikrinin henüz yeterince oluşmamış olmasına rağmen stratejik planlama konusuna eğilmiş ve “Sayıştay Strateji Bildirimi (2000-2004)” başlıklı metni hazırlamıştır.

Bu metinde kurumumuzun vizyon ve misyonu, faaliyetlerini yönlendiren temel değerler ve ilkeler ile stratejik amaçlar aşağıdaki biçimde tespit edilmiştir.

Vizyon

Sayıştay,

kamu yönetiminin Türk halkının refah ve mutluluğuna daha fazla hizmet edecek şekilde yenilenmesine ve geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlar.

Misyon

İnceleme, denetleme, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama işleriyle görevli bir yüksek denetim ve yargı kurumu olarak Sayıştay;

- denetimine tabi kurumlar ve kuruluşların gelir, gider ve mallarının denetimi ile sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama,
- TBMM'ce yapılacak denetimler için güvenilir bir zemin oluşturma,
- kamu kaynaklarının hukuka uygun, verimli, tutumlu ve etkin kullanılmasına yardımcı olma,
- kamu yönetiminde şeffaflığın ve hesap verme sorumluluğunun yerleşmesine ve gelişmesine katkıda bulunma,

amaçlarıyla, güvenilir bilgiler ve öneriler içeren raporlar hazırlar ve hükümler tesis eder.

Değerler ve İlkeler

Sayıştayın faaliyetlerini yönlendiren temel değerler ve ilkeler şunlardır:

Bağımsızlık

Bağımsız statü Sayıştayın bir yüksek denetim kurumu olarak varlığının ve tarafsız ürünler ve hizmetler sunabilmesinin ön koşuludur.

Tarafsızlık

Denetimlerin dürüst, önyargıdan uzak ve tarafsız bir biçimde yürütülmesi kurumsal güvenilirliğin vazgeçilmez bir unsurudur.

Meslekî Yetkinlik

Üstün kalitede ürünler sunulabilmesi yaratıcı ve analitik düşünen, ekip çalışmasına ve işbirliğine yatkın, denetim kültürünü özümsemiş ve sürekli gelişmeyi hedeflemiş meslek mensuplarına ihtiyaç göstermektedir.

Mükemmellik

Çalışmaların üstün kalitede ürünler sunulmasını sağlayacak tarzda planlanıp yürütülmesi esastır.

Vaktindelik

Bütün faaliyetlerin yasaların öngördüğü ve işin gerektirdiği süreler içinde tamamlanması şarttır.

İhtiyaçlara ve Beklentilere Duyarlılık

Parlamento ile denetlenen kurumların ve kuruluşların beklentilerine ve ihtiyaçlarına duyarlı olunması ve karşılıklı anlayış içinde çözümler üretilmesine çaba gösterilmesi son derece önemlidir.

Çalışanların En Değerli Varlık Olarak Kabulü

Kurumun en değerli varlığı olan çalışanların rahat ve verimli bir biçimde çalışabilecekleri ve potansiyellerini Kurum yararına geliştirebilecekleri bir çalışma ortamının oluşması ve sürdürülmesi yaşamsal önemdedir.

Yeniliğe Açıklık

Sürekli gelişim anlayışıyla yeniliklerin izlenmesi ve Kurumun ihtiyaç duyduğu yeniliklerin hayata geçirilmesi hayati önem taşımaktadır.

Stratejik Amaçlar

1. Klâsik Denetim ve Yargılama Faaliyetlerini Etkinleştirme
2. Çağdaş Denetim Uygulamalarını Yerleştirme ve Kökleştirme
3. Parlamento ve Kamuoyu ile İlişkileri Geliştirme
4. Hizmet İçi Eğitime Süreklilik Kazandırma ve Meslekî Gelişimi Özendirme
5. Bilişim Teknolojisinden Yararlanma İmkânlarını Artırma
6. Kurum Yönetimini Güçlendirecek Sistemler Oluşturma
7. Kurumsal İşleyişe Etkinlik Kazandırma
8. Kamu Harcama Yönetim Reformu ve Avrupa Birliği İle Uyum Bağlamındaki Çalışmalara Katkıda Bulunma

Yıllık Eylem Planları

Sayıştay Strateji Bildirimi (2000-2004) başlıklı dokümanda 8 temel stratejik amaç ve bunlarla bağlantılı 46 strateji bulunmaktadır.

Strateji Bildiriminde öngörülen hedeflere ulaşmak için yapılması gerekli faaliyetlerin planlanması amacıyla "2001 Yılı Yıllık Eylem Planı" Ocak 2001'de uygulamaya konmuştur.

2001 yılı Eylem Planının içeriği temel olarak, Strateji Bildirimi çerçevesinde önceliklendirilen 29 strateji kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen 55 faaliyetten oluşmaktadır. Kurumsal değişim ve yenilenmeyi bilinçli tercihlerle gerçekleştirmenin ilk adımı olarak uygulamaya konulan Eylem Planında yer alan faaliyetlerin 34'ü tamamlanmış olup, 21 faaliyetin ise çalışmaları tamamlanamamıştır.

2001 Yılı Eylem Planı çerçevesinde yürütülmüş faaliyetlerden elde edilen deneyimler ışığında bu yıl 2002 Yılı Eylem Planı hazırlanmış ve uygulamaya geçilmiştir. 2002 Yılı Eylem Planı ise 22 strateji kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen 55 faaliyetten oluşmaktadır.

2002 Yılı Eylem Planını yönlendirmek, izlemek ve çeşitli faaliyetler komisyonlar, gruplar ile Başkanlık arasındaki koordinasyonu sağlamak üzere "Kurum Yönetimini Güçlendirecek Sistemler oluşturma" stratejik amacı çerçevesinde "*Yıllık Eylem Planı Yönlendirme İzleme ve Esgüdümlü Kurulu*" oluşturulmuştur.

Avrupa Birliğine

**GEÇİŞ SÜRECİNDE
SAYIŞTAY**

Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Programda Yer Alan Taahhütler

24 Mart 2001 tarih ve 24352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan “AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı”nın (Ulusal Program) “4.29 Mali Kontrol ve Mali ve Bütçesel İşlemler” başlıklı bölümünde mevcut mali kontrol sistemimizin güçlendirilmesine ve eksikliklerinin giderilmesine yönelik olarak mevcut durum ayrıntılı biçimde ele alınıp değerlendirilmiş ve bu alandaki önceliklere vurgu yapılmıştır. Ulusal Programda mali kontrol ve denetim alanında Maliye Bakanlığı ile Sayıştay sorumlu kuruluşlar olarak belirlenmişlerdir.

Ulusal Programda kamu sektöründe iç mali kontrol sistemini düzenleyen ve AB'nin bu alandaki standartlarını kapsayacak bir çerçeve kanun için yeni yasal ve idari düzenlemelere referans olmak ve dayanak teşkil etmek üzere bir 'Politika Belgesi' hazırlanması taahhüdünde bulunulmuştur.

Politika Belgesi

Ulusal Program kapsamında hazırlanması öngörülen ve Maliye Bakanlığınca nihai şekli verilen “Politika Belgesi” başlıklı dokümanda; dış denetimle ilgili olarak şu temel düzenlemelerin yapılması taahhüt edilmiştir. Bu taahhüt çerçevesinde;

- Kamu kaynağı kullanan ancak, Sayıştay denetimi kapsamında bulunmayan kuruluşların Sayıştay denetimi kapsamına alınması, özel yasaların Sayıştay denetiminden çıkmaya imkan veren maddelerinin kaldırılması, böylece kamu kaynağı kullanımının parlamento tarafından eksiksiz denetlenmesine olanak sağlanması
- Sayıştayın performans denetimine daha fazla yönelmesi,
- Genel uygunluk bildirimleri ve eki raporlar dışında kalan Sayıştay raporlarının TBMM’de daimi bir komisyonda görüşülüp değerlendirilmesi,

- Sayıştayın ödenek ve kadro vizesi ile sözleşme tescili gibi harcama öncesi mali kontrol fonksiyonlarına son verilmesi, hedeflenmektedir.

Sayıştayın Avrupa Birliğine Katılım Sürecine Yönelik Planları ve Çalışmaları

Strateji Tespiti

Sayıştay Strateji Bildirimi (2000-2004) başlıklı doküman da "Yüksek denetimi Avrupa Birliği standartları ile uyumlaştırma yönünde adımlar atılması" bir stratejik hedef olarak belirlenmiş ve buna paralel olarak Sayıştay 2001 Yılı Eylem Planı'nda da bu stratejiyi hayata geçirecek somut faaliyet belirtilmiş ve bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur.

Öte yandan, Sayıştay; Strateji Bildirimi'ni 2002 Yılı Eylem Planı hazırlıkları sırasında revize ederek stratejik amaçlarından birini "*Kamu Harcama Yönetim Reformu ve Avrupa Birliği ile uyum bağlamındaki çalışmalara katkıda bulunma*" biçiminde yeniden şekillendirmiştir. Sayıştay, yeni stratejik hedefi çerçevesinde, sadece denetiminin AB ile uyum sürecine entegrasyonu bağlamında değil, kamu mali yönetim sisteminin bu alandaki çalışmalarına da katkıda bulunarak öncü bir rol üstlenmeyi hedeflemektedir.

Denetim Standartları ve Denetim El Kitapları

- "Avrupa Birliğiyle Entegrasyon Bağlamında Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişiyle İlgili Tavsiyeler" ve "INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberleri" başlıklı iki kitapçık dilimize kazandırılarak yayımlanmıştır. Bu rehberler, Sayıştay denetiminin Avrupa standartları ile uyumlu hale getirilmesinde, bunlara uygun denetim çalışmalarının yürütülmesinde ve kendi bünyemize uygun rehberler ile el kitaplarının hazırlanmasında ışık tutucu nitelikte dokümanlardır.
- "Avrupa Birliğiyle Entegrasyon Bağlamında Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişiyle İlgili Tavsiyeler" başlıklı dokümanda yer

alan denetim el kitapları hazırlanması tavsiyesi bağlamında yürütülen çalışmalara Avrupa Birliğine aday onüç ülke Sayıştay ve Avrupa Sayıştay ile birlikte Türk Sayıştay da katılmaktadır. Söz konusu tüm Sayıştayların Denetim El Kitapları hazırlanması amacıyla ortaklaşa düzenledikleri faaliyetler toplam 4 atölye çalışması yapılmak suretiyle 2002 yılı içinde tamamlanmış bulunmaktadır.

- Sayıştay 2001 Yılı Eylem Planında "INTOSAI, Avrupa Birliği denetim standartları göz önünde bulundurularak denetim standartlarının (meslek ahlak kuralları da dahil) hazırlanması" faaliyeti çerçevesinde kurulan komisyonun hazırladığı Denetim Standartları ve Meslek Ahlak Kuralları taslakları 2002 yılında Sayıştay meslek mensuplarının görüşlerine ve değerlendirmelerine açılmış bulunmaktadır. Konunun tartışmalı toplantılarda ele alınıp Sayıştay camiasınca zenginleştirilmesi hedeflenmektedir.

Üç Yıllık Uygulama Programı

Sayıştayın Avrupa Birliğine uyum süreci bağlamında, özellikle denetim kapsamının genişletilmesi çerçevesinde, yürüteceği pek çok faaliyet eğitim, teknik destek ve bilişim teknolojisi alanlarında desteği gerektirmektedir. Bu ihtiyaçların karşılanması bakımından “*Üç Yıllık Uygulama Programı*” hazırlanarak dış kaynak arayışına başlanmıştır.

Performans Denetimleri

Ulusal Programımız ve bu bağlamda hazırlanan Politika Belgesinde Sayıştayın performans denetimlerine daha fazla yönelmesi taahhüdü bulunmaktadır. Sayıştayın bu bağlamda yürüteceği denetimlerin zenginleşip derinleşmesi bakımından attığı adımlardan burada kısaca söz etmek yararlı olacaktır.

1996 yılında Sayıştay'a denetimine tabi kuruluşların kaynaklarını ne ölçüde etkin tutumlu ve verimli kullandıklarını inceleme yetkisi verilmiştir. Sayıştay bu denetim türünü INTOSAI denetim

standartlarına uygun biçimde yürütebilmek amacıyla teorik ve pratik bakımından uzun bir eğitim ve hazırlık dönemi geçirmiştir.

İngiltere Sayıştay'ı ile yapılan ikili anlaşma çerçevesinde; Sayıştay, yurt içinde ve yurt dışında azımsanmayacak sayıda meslek mensubunu performans denetimi kurslarından geçirmiş ve 1996 yılında bu alanda iki pilot çalışma başlatmıştır. Pilot projeler denetimlerin belli aşamalarında İngiltere Sayıştay'ı denetçilerinin teknik, yardım ve rehberliğiyle yürütülmüştür.

Pilot projelerden elde edilen deneyimler ışığı altında performans denetimi metodolojisini yaygınlaştırmak amacıyla 1999 yılında Kurum içinde ayrı bir Performans Denetimi Grubu kurulmuştur. Performans Denetimi Grubu bünyesinde oluşturulan ekipler Türkiye'yi derinden sarsan depremler konusunda iki ayrı performans çalışması gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Performans Grubu içinden bir ekip ayrıca "Gemilerin Denizleri ve Limanları Kirlenmesini Önleme ve Kirlilikle Mücadele Etme" konulu bir uluslararası performans denetim projesini altı Avrupa ülkesi ile birlikte aynı metodolojiyi ve benzer teknikleri uygulamak suretiyle tamamlamıştır.

Öte yandan, mensuplarının performans denetimi ve çağdaş denetim metot, araç ve teknikleri konusundaki meslek içi eğitimlerine yardımcı olmak için diğer ülke Sayıştaylarının rehberleri ve elkitabları Türkçeye çevrilmiştir. Performans denetimi ve çağdaş denetim yöntemleri konusundaki 30 adet yayın meslek mensuplarının, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kullanımına açılmış ve Sayıştayın web sitesinde (www.sayistay.gov.tr) yayımlanmıştır.

Sayıştayımız, pilot iki çalışma ve Performans Grubunca yürütülen üç inceleme olmak üzere toplam beş performans denetim raporu Türkiye'de ilk defa uluslararası denetim standartlarına uygun olarak üretmenin ve 2002 yılı içinde 3 performans denetim raporunun TBMM'ne sunmanın haklı gururunu taşımaktadır. Söz konusu raporların tümü Sayıştayın web sitesinde yayımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmış bulunmaktadır.

Kamu Mali Yönetiminin

YENİDEN YAPILANDIRILMA

ÇALIŞMALARI

Kamu Mali Yönetiminin Yeniden Yapılandırılma Çalışmaları ve Sayıştay

Sayıştayımız, denetimin nesnel tabanını oluşturan kamu mali yönetimindeki gelişme ve yenilenme çabalarına 2002 yılında da sürekli biçimde katkıda bulunmaya, merkezi kamu kuruluşlarıyla işbirliğini ve diyalogunu sürdürmeye çalışmıştır.

Bilindiği üzere, Mart 2000-Mayıs 2001 tarihleri arasında Hazine Müsteşarlığı, DPT, Maliye Bakanlığı ve Sayıştay bürokratlarının katkılarıyla şekillenen ve zenginleşen bu çalışma sonucunda “*Kamu Harcamalarının Gözden Geçirilmesi ve Kurumsal İnceleme-PEIR*” başlıklı bir rapor, 2001 Aralık içinde kamuoyuna sunulmuştu. Bu raporda; kamu harcama yönetiminin yeniden yapılandırılabilmesi bakımından önümüzdeki üç yıl içerisinde uygulamaya konulması gereken bir stratejik plan hazırlanmış ve bu programın yürütülebilmesi için Dünya Bankasında “**Program Amaçlı Mali ve Kamu Sektörü Uyum Kredisi-PFPSAL**” sağlanması ikraz anlaşması imzalanmıştır.

Söz konusu programın stratejik çerçevesinin üç ana aşaması bulunmaktadır:

- Makro mali disiplin ve devlet hesaplarında şeffaflığı sağlamak
- Bütçe politikaları ve öncelikli konularda karar alma mekanizmalarını güçlendirmek
- Bütçe uygulamasının performansını artırmak

Kamu Harcama Yönetimi Reformu kapsamında yer alan pek çok hedefin yanı sıra, kamu harcama yönetimi açısından denetim ve kontrol araçlarının geliştirilip etkinleştirilmesi hedefi de bulunmaktadır.

“Denetim ve Kontrol Enstrümanlarının (araçlarının) Kapsamının Genişletilmesi ve Etkinliğinin Artırılması” hedefi bağlamında Sayıştayca atılması öngörülen adımlar şu şekilde belirlenmiştir:

- Hükümetin, gerekli yasal değişiklikler dahil, Sayıştayın denetim alanını, özerk kurumlar, sosyal güvenlik kuruluşları, bütçe dışı fonlar, döner sermayeler ve diğer genel devlet (general government) kuruluşları dahil olmak üzere, geriye kalan bütün genel devlet kuruluşlarını kapsayacak şekilde genişletilmesi,
- Mevcut kontrol, teftiş ve denetim süreçlerinin incelenmesinin başlatılması, uluslararası standartlara paralel olarak iç malî kontrol ve denetim konusunda yeni bir yasa hazırlanması ve yasanın Parlamento'ya sunulması,
- Sayıştayın denetim raporlarını incelemek ve izlemek amacıyla Parlamento Plan ve Bütçe Komisyonu bünyesinde bir alt komisyon kurulması,
- Sayıştay raporlarının analitik yönden içeriğinin geliştirilmesi,
- Yüksek Denetim Kurumu olarak Sayıştayın devlet genişliğindeki rolünün belirgin hale getirilmesi,
- Yeni iç kontrol standartlarının yayımlanması,
- Yeni iç malî kontrol ve denetim yasasına paralel olarak Sayıştayın bütçe uygulama sürecine müdahil olma durumunun sona erdirilmesi,
- Kamu kuruluşlarındaki performans yönelimi artışına paralel olarak Sayıştayın ve diğer denetim organlarının performans denetim kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Denetim sonuçlarının kamuoyuna açık olmasının sağlanması,
- Önemli bakanlıklarda ve kuruluşlarda iç denetim birimlerinin kurulması,
öngörülmektedir.

Kredi dokümanları arasında yer alan "*Kamu Harcama Yönetim Reformu Stratejik Çerçevesi*" başlıklı çizelgeye göre, ayrıca, "Kamu İhalelerinde Performans (paranın değerinin karşılığı) Yöneliminin Güçlendirilmesi" amacı çerçevesinde yeni ihale yasanın çıkarılması, 2002 yılında bu yasanın uygulanmasını takiben 2003 yılında Sayıştayın "periyodik ihale denetimlerine başlaması ve sonuçlarını geniş kamuoyu denetimi için yayımlaması" atılacak adımlar arasında sayılmaktadır.

Kamu Mali Yönetim ve Mali Kontrol Kanununu Tasarısı Hakkındaki Sayıştay Görüşü

PFPSAL Kredi anlaşması bağlamında Hükümetçe taahhüt edilen ve hazırlık çalışmaları Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmesi öngörülen "*Kamu Mali Yönetim ve Mali Kontrol Kanununu Tasarısı*" Taslağı Temmuz 2002'de Kurumumuza gönderilmesini takiben söz konusu Taslağı değerlendirmek üzere meslek mensuplarından bir komisyon oluşturulmuştur. Sayıştay denetiminin kapsamı meselesi bütün teorik ve teknik boyutlarıyla etraflıca irdelleyen ve "***Kamu Mali Yönetimi ve Mali Kontrol Kanunu Tasarısı Taslağını Değerlendirmek Üzere Kurulan Komisyon Raporu***" başlıklı, 42 sayfadan oluşan bir Rapor hazırlamıştır. Raporunda Kamu Mali Yönetim ve Mali Kontrol Kanunu şu başlıklar altında değerlendirilmiştir:

- Giriş
- Taslaktaki Temel Yaklaşımlar
- Kapsam Bağlamında Özerk (Otonom) İdareler ve Özel Bütçeli İdareler
- Parlamentonun Kaynak Tahsisi ve Kontrol Süreçlerindeki Etkinliği
- Stratejik Planlama ve Performans Bilgi Sistemleri
- Siyasal ve Yönetimsel Hesapverme Sorumluluğu ile Kamu İdaresi Başkanlarının Sorumlulukları

Rapor Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve aynı zamanda Sayıştayın web sitesinde (www.sayistay.gov.tr) yayımlanmış bulunmaktadır.

EK**Tablolar ve Grafikler İndeksi**

Tablo 1	Sayıştayın Denetimine Tabi Kurum ve Kuruluşlar	12
Tablo 2	Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Kurum ve Kuruluşlar	13
Tablo 3	2002 Bütçesi, 2003 Bütçesi Teklifleri	16
Tablo 4	2003 Yılı Bütçe Teklifi Ödenek Dağılımı	16
Tablo 5	2003 Bütçe Yılı Yatırımları	17
Tablo 6	Denetim Kapsamına Giren ve Programa Alınan Saymanlıkların Türleri ve Sayıları	21
Tablo 7	Bütçe Gideri İtibariyle İncelenen Genel ve Katma Bütçeli Saymanlıklar	22
Tablo 8	2002 Yılı Bütçesi Ödenek Vizesi Hareketleri	23
Tablo 9	2002 Yılı Bütçesi Kadro Vize Hareketleri	24
Tablo 10	Bütçe Türlerine Göre Tescil İçin Gelen Sözleşme Sayısı	24
Tablo 11	Konular İtibariyle Genel Kurul Kararları	27
Tablo 12	Konu Başlıkları İtibariyle Daireler Kurulu Görüş Bildirme Kararları	28
Tablo 13	Temyiz Kurulu Faaliyetleri	28
Tablo 14	Konular İtibariyle Temyiz Kurulu Kararları	28
Tablo 15	Dairelerin Yargısal Kararları	29
Tablo 16	Dairelerin İdari Nitelikteki Kararları	30

Grafik 1	Genel Olarak Mensupların Kompozisyonu	14
Grafik 2	Meslek Mensuplarının Kompozisyonu	14
Grafik 3	Yönetim Mensuplarının Kompozisyonu	15
Grafik 4	Öğrenim Durumlarına Göre Mensuplar	15
Grafik 5	Cinsiyete Göre Mensuplar	15